LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS BANKO VALDYBOS 2015 M. SPALIO 29 D. NUTARIMO NR. 03-164 „DĖL LIETUVOS BANKO MAŽMENINIŲ MOKĖJIMŲ SISTEMOS SEPA-MMS VEIKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m. birželio 30 d. Nr. 03-103
Vilnius

Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos banko valdybos 2015 m. spalio 29 d. nutarimą Nr. 03-164 „Dėl Lietuvos banko mažmeninių mokėjimų sistemos SEPA-MMS veikimo taisyklių patvirtinimo“ ir išdėstyti jį nauja redakcija:

„LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS BANKO MOKĖJIMO SISTEMOS SEPA-MMS VEIKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 4 punktu, Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

Patvirtinti Lietuvos banko mokėjimo sistemos SEPA-MMS veikimo taisykles (pridedama).“

Valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas

PATVIRTINTA
Lietuvos banko valdybos
2017 m. birželio 30 d.
nutarimu Nr. 03-103

LIETUVOS BANKO MOKĖJIMO SISTEMOS SEPA-MMS VEIKIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos banko mokėjimo sistemos SEPA-MMS veikimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) apibrėžiama SEPA reikalavimus atitinkančios mokėjimo sistemos SEPA-MMS (toliau – Sistema) paskirtis, Sistemos dalyvių priėmimo ir pašalinimo tvarka, Sistemos operatoriaus ir dalyvių teisės bei pareigos, mokėjimo nurodymų apdorojimo ir įskaitymo tvarka, Sistemos darbo dienos pabaigos procedūra, kredito, likvidumo ir operacinės rizikos valdymo priemonės, paslaugų įkainiai, veiklos tęstinumas.

2. Neatskiriamos Taisyklių dalys:

2.1. Sistemos tvarkaraštis (1 priedas);

2.2. Sistemos paslaugų įkainiai ir atsiskaitymo už suteiktas paslaugas tvarkos aprašas (2 priedas);

2.3. Nuomonė dėl gebėjimų (3 priedas);

2.4. Nuomonė dėl šalies (4 priedas);

2.5. Sistemos tiesioginio dalyvio registracijos forma (5 priedas);

2.6. Netiesioginio dalyvio registracijos forma (6 priedas);

2.7. Adresuojamojo BIC turėtojo registracijos forma (7 priedas);

2.8. Nuostolių kompensavimo tvarkos aprašas (8 priedas);

2.9. Minimalaus finansinio užstato dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašas (9 priedas).

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **adresuojamojo BIC turėtojas (**toliau – ABIC turėtojas) – subjektas, kuris: a) turi bendrovės identifikavimo kodą (BIC); b) nėra tiesioginis ar netiesioginis dalyvis; c) yra tiesioginio dalyvio korespondentas arba klientas, gali pateikti mokėjimo nurodymus ir gauti mokėjimus iš Sistemos per tiesioginį dalyvį;

3.2. **bendra mokėjimų eurais erdvė (SEPA) (**angl. *Single Euro Payments Area*) – erdvė, kurioje elektroninės atsiskaitymų eurais paslaugos teikiamos taikant vienodą mokėjimų formą ir taisykles;

3.3. **darbo diena** – bet kuri savaitės diena, išskyrus šeštadienius, sekmadienius ir Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatytas švenčių dienas;

3.4. **finansinio užstato sąskaita** (toliau – FU sąskaita) –Lietuvos banko tvarkoma sąskaita, į kurią pervedamos lėšos, naudojamos pagal finansinio užtikrinimo neperduodant užstato nuosavybės teisės susitarimą, Sistemos dalyvio su Sistema susijusiems įsipareigojimams vykdyti. Sistemos dalyvio prašymu Sistemoje gali būti atidaryta daugiau nei viena FU sąskaita;

3.5. **FU sąskaitos likutis** – Sistemos dalyvio lėšos, pateiktos Lietuvos bankui kaip finansinis užstatas, atėmus tiesioginio dalyvio grynąjį įsipareigojimą arba pridėjus grynąjį reikalavimą;

3.6. **grynųjų likučių pozicijos mokėjimo nurodymų paketas** – Sistemos tarpuskaitos procedūros metu sudaryti tarpusavyje susiję mokėjimo nurodymai, pagal kuriuos Sistemoje bus atliekamas įskaitymas;

3.7. **įskaitymas** – reikalavimų ir įsipareigojimų, atsirandančių dėl mokėjimo nurodymų, kuriuos Sistemos dalyvis turėjo įvykdyti vienam ar keliems asmenims arba gauti iš jų, sujungimas

į vieną grynąjį reikalavimą arba vieną grynąjį įsipareigojimą – tada Sistemos dalyvis turi tik vieną grynąjį įsipareigojimą arba tik vienas jo grynasis reikalavimas turi būti padengtas;

3.8. **lėšų gavėjas** – Sistemos dalyvis, kurio grynasis reikalavimas padidinamas arba grynasis įsipareigojimas sumažinamas atlikus jam skirto kredito pervedimo nurodymo arba jo pateikto tiesioginio debeto mokėjimo nurodymo įskaitymą;

3.9. **lėšų mokėtojas** – Sistemos dalyvis, kurio grynasis įsipareigojimas padidinamas arba grynasis reikalavimas sumažinamas atlikus jo pateikto kredito pervedimo nurodymo arba jam skirto tiesioginio debeto mokėjimo nurodymo įskaitymą;

3.10. **MM sąskaita** – kaip apibrėžta Lietuvos banko valdybos 2007 m. spalio 18 d. nutarimu Nr. 136 „Dėl Mokėjimų modulio sąskaitos atidarymo ir tvarkymo mokėjimo sistemoje TARGET2-LIETUVOS BANKAS taisyklių patvirtinimo“ patvirtintose Mokėjimų modulio sąskaitos atidarymo ir tvarkymo mokėjimo sistemoje TARGET2-LIETUVOS BANKAS taisyklėse;

3.11. **mokėjimo nurodymas** – Sistemos dalyvio nurodymas pervesti lėšas lėšų gavėjui arba nurodymas, pagal kurį Sistemos taisyklėse nustatyta tvarka prisiimamas arba įvykdomas mokėjimo įsipareigojimas;

3.12. **mokėjimo nurodymų eilė** – Sistemos dalyvių mokėjimo nurodymai, išdėstyti pagal pateikimo Sistemai laiką ir laukiantys įvykdymo;

3.13. **mokėjimo valdymo nurodymas** – lėšų mokėtojo arba lėšų gavėjo mokėjimo nurodymo atmetimas, atšaukimas, atsisakymas, neigiamas atsakymas į atšaukimą;

3.14. **mokėjimo sistemos operacija** arba operacija – pagal Taisyklėse aprašytą tvarką atliekami mokėjimo nurodymų įvykdymo veiksmai;

3.15. **netiesioginis dalyvis** – Europos ekonominėje erdvėje (EEE) įsteigta kredito įstaiga, kuri yra sudariusi susitarimą su tiesioginiu dalyviu dėl kredito pervedimo nurodymų ir (arba) tiesioginio debeto mokėjimo nurodymų pateikimo ir mokėjimų iš Sistemos gavimo per tiesioginio dalyvio sąskaitas ir kuri yra Sistemoje registruota kaip netiesioginis dalyvis;

3.16. **optimizavimas** – procedūra, kurią vykdant pagal nustatytą algoritmą ir nepažeidžiant mokėjimo nurodymų apdorojimo eiliškumo, sudaryto pagal įtraukimo į mokėjimo nurodymų eilę laiką, iš mokėjimo nurodymų eilės atrenkami tie mokėjimo nurodymai, pagal kuriuos įskaitymo metu Sistemos dalyviui suskaičiuoti įsipareigojimai neviršytų FU sąskaitos likučio ir kuriuos apdorojus Sistemoje atliekamas įskaitymas;

3.17. **R instrukcija** – mokėjimo valdymo nurodymas atšaukti arba atmesti mokėjimo nurodymus iki jų apdorojimo atsiskaitymo dieną arba inicijuoti pervesti atgal nurašytas lėšas jau pasibaigus tiesioginio debeto operacijai;

3.18. **techninė Sistemos dokumentacija** – bet kokie Sistemos operatoriaus arba jo nurodytų institucijų parengti, pagal poreikį atnaujinami ir keičiami dokumentai, įtvirtinantys techninius reikalavimus, susijusius su dalyvavimu Sistemoje ir mokėjimo nurodymų Sistemai pateikimu;

3.19. **kredito pervedimo nurodymas (SCT)** – mokėjimo nurodymas, atitinkantis Europos mokėjimų tarybos parengtos SEPA kredito pervedimo schemos (angl. *SEPA Credit Transfer Scheme*) reikalavimus;

3.20. **tiesioginio debeto mokėjimo nurodymas (SDD)** – mokėjimo nurodymas, atitinkantis Europos mokėjimų tarybos parengtos SEPA tiesioginio debeto pagrindinės schemos (angl. *SEPA Core Direct Debit Scheme*) reikalavimus;

3.21. **STEP2 sistema** – Europos bankų asociacijos (angl. *Euro Banking Association*, EBA) SEPA reikalavimus atitinkanti ir ABE Clearing S.A.S. valdoma tarpuskaitos sistema;

3.22. **TARGET2** – mokėjimo sistema, teikianti realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų eurais paslaugą;

3.23. **TARGET2-LIETUVOS BANKAS** – Lietuvos banko TARGET2 komponento sistema;

3.24. **tarpuskaita** – į Sistemą pateiktų ir į mokėjimo nurodymų eilę įtrauktų mokėjimo nurodymų apdorojimas, kai sudaromas grynųjų likučių pozicijų mokėjimo nurodymų paketas;

3.25. **tiesioginis dalyvis (Sistemos dalyvis)** – subjektas, kuriam Sistemoje atidaryta bent viena FU sąskaita ir su kuriuo Lietuvos bankas sudaro Lietuvos banko mokėjimo sistemos SEPA-MMS dalyvio sutartį (toliau – Sutartis), arba Lietuvos bankas.

4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos turi tą pačią prasmę kaip ir Mokėjimų modulio sąskaitos atidarymo ir tvarkymo mokėjimo sistemoje TARGET2-LIETUVOS BANKAS taisyklėse, Lietuvos Respublikos atsiskaitymų baigtinumo mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemose įstatyme, Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatyme, Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatyme, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme ir Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatyme.

II SKYRIUS
SISTEMOS PASKIRTIS

5. Sistema skirta:

5.1. apdoroti kredito pervedimų arba tiesioginio debeto nurodymus, kurie paprastai siunčiami sugrupuoti, yra nedidelės vertės ir neskubūs;

5.2. realiu arba nustatytu laiku įvykdyti priimtų mokėjimo nurodymų operacijas;

5.3. apdorotus kredito pervedimo ir tiesioginio debeto mokėjimo nurodymus, skirtus kitiems SEPA mokėjimų erdvėje registruotiems mokėjimo paslaugų teikėjams (toliau – kiti SEPA gavėjai), nustatytu laiku perduoti į STEP2 sistemą;

5.4. priimti iš STEP2 sistemos mokėjimo nurodymus ir atlikti jų operacijas;

5.5. atlikti Sistemos dalyvių pateiktų mokėjimo nurodymų įskaitymą;

5.6. dienos pabaigoje įskaitymo rezultatus apmokėti tiesioginių dalyvių MM sąskaitose, taip užtikrinant galutinį Sistemos dalyvių atsiskaitymą mokėjimo sistemoje TARGET2.

6. Sistemą valdo Lietuvos bankas, jis yra ir Sistemos operatorius.

7. Sistemoje įdiegta sąsaja su šiomis sistemomis, užtikrinančiomis *mokėjimo nurodymų vykdymą:*

7.1. TARGET2, *kurioje įvykdomas tiesioginių dalyvių* galutinis atsiskaitymas;

7.2. STEP2 sistema, per kurią keičiamasi mokėjimo nurodymais su kitais SEPA mokėjimų erdvėje registruotais mokėjimo paslaugų teikėjais.

8. *Sistemos tikslams įgyvendinti Sistemos operatorius turi teisę jungtis ir prie kitų* SEPA reikalavimus atitinkančių kliringo sistemų.

III SKYRIUS
SISTEMOS DALYVIŲ PRIĖMIMO TVARKA

PIRMASIS SKIRSNIS
TIESIOGINIAI DALYVIAI

9. Sistemos dalyviu gali tapti:

9.1. kredito įstaigos, turinčios Lietuvos banko išduotą licenciją;

9.2. akcinė bendrovė „Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas“ (toliau – Depozitoriumas);

9.3. kitose EEE šalyse įsteigtos ir kompetentingų priežiūros įstaigų prižiūrimos kredito įstaigos, kaip apibrėžta 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 4 straipsnio 1 dalyje;

9.4. Lietuvos bankas.

10. Lietuvos bankas taip pat gali savo nuožiūra tiesioginiais dalyviais pripažinti šiuos subjektus:

10.1. Europos Sąjungos valstybės narės centrinės arba regioninės valdžios iždo departamentus;

10.2. Europos Sąjungos valstybės narės valstybinio sektoriaus[1] subjektus, turinčius teisę tvarkyti klientų sąskaitas;

10.3. įstaigas, kurios teikia tarpuskaitos ir atsiskaitymų paslaugas ir kurios yra prižiūrimos kompetentingų EEE institucijų;

10.4. EEE šalyse įsteigtas ir kompetentingų priežiūros įstaigų prižiūrimas finansų maklerio įmones;

10.5. kredito įstaigas arba bet kuriuos Taisyklių 10.1–10.4 papunkčiuose išvardytus subjektus, jeigu abiem atvejais jie įsteigti šalyje, su kuria Europos Sąjunga yra sudariusi pinigų susitarimą, leidžiantį bet kuriam tokiam subjektui dalyvauti Europos Sąjungos mokėjimo sistemose pagal šiame susitarime nustatytas sąlygas, jeigu šalyje taikomas atitinkamas teisinis režimas prilygsta atitinkamiems Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Taisyklių 9 ir 10 punktuose išvardyti asmenys, išskyrus Lietuvos banką, norintys tapti tiesioginiais dalyviais, pateikia Sistemos operatoriui Taisyklių 5 priede pateikta forma prašymą dalyvauti Sistemoje, paraišką dalyvauti STEP2 sistemoje ir privalo atitikti šiuos techninius ir teisinius reikalavimus:

11.1. turėti atpažinimo kodą (BIC) pagal LST ISO 9362:2010 standartą „Bankininkystė. Telekomunikacijų kanalais perduodami bankiniai pranešimai. Identifikacinis įmonės kodas (BIC) (tapatus ISO 9362:2009)“;

11.2. identifikuoti savo ir savo klientų sąskaitų numerius pagal LST ISO 13616-1:2007 standartą „Finansinės paslaugos. Tarptautinis banko sąskaitos numeris (IBAN). 1 dalis. IBAN struktūra (tapatus ISO 13616-1:2007)“;

11.3. atsidaryti Lietuvos banke sąskaitą finansinio užstato lėšoms laikyti;

11.4. dalyvauti TARGET2 ir suteikti Lietuvos bankui įgaliojimą debetuoti savo MM sąskaitą arba užtikrinti, kad įgaliojimą debetuoti MM sąskaitą suteiks kitas TARGET2 dalyvis. Kredito unijoms, nesančioms Lietuvos centrinės kredito unijos narėmis, šio papunkčio reikalavimas netaikomas;

11.5. suteikti Lietuvos bankui įgaliojimus atstovauti jam STEP2 sistemoje;

11.6. prisijungti prie susitarimo dėl SEPA kredito pervedimo schemos laikymosi ir, jeigu reikia, prie susitarimo dėl SEPA tiesioginio debeto pagrindinės schemos laikymosi, užsiregistruojant Europos mokėjimų taryboje;

11.7. įgaliotiems asmenims suteikti Lietuvos banko elektroninio sertifikavimo sistemoje sudarytus skaitmeninio parašo sertifikatus;

11.8. turėti parengtą techninę ir sisteminę programinę įrangą, atlikti testavimo procedūras, įrodančias jų pasirengimą veikti pagal Sistemos operatoriaus techninėje dokumentacijoje nustatytus reikalavimus;

11.9. turėti pakankamus technologinius sistemos išteklius ir turėti sistemas bei procedūras operacinei rizikai valdyti;

11.10. pateikti Taisyklių 3 priede numatytą Nuomonę dėl gebėjimų (jeigu tokia nebuvo pateikta anksčiau) ir, jeigu yra įsteigtas ne EEE, Taisyklių 4 priede numatytą Nuomonę dėl šalies. Nuomonės dėl šalies nereikia pateikti, jeigu Lietuvos bankas tuo metu dėl tos šalies turi galiojančią teisinę nuomonę.

ANTRASIS SKIRSNIS
NETIESIOGINIAI DALYVIAI

12. Netiesioginiais dalyviais gali tapti Taisyklių 9 ir 10 punktuose įvardyti asmenys, turintys su tiesioginiu dalyviu sutartinius santykius, kurie leidžia jiems į Sistemą perduoti mokėjimo nurodymus.

13. Netiesioginiams dalyviams taikomi Taisyklių 11 punkto reikalavimai, išskyrus 11.3, 11.4, 11.7, 11.8, 11.9 ir 11.10 papunkčiuose keliamus reikalavimus.

---

[1] Valstybinio sektoriaus apibrėžimas yra nustatytas 1993 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr 3603/93 3 straipsnyje nurodant draudimų taikymo apibrėžimus, nurodytus Sutarties 104 ir 104b (1) straipsniuose (OL L 332, 31.12.1993, p. 1).

14. Netiesioginis dalyvis teisinių santykių su Lietuvos banku, kaip Sistemos operatoriumi, neturi – visus santykius reglamentuoja jo sutartis su tiesioginiu dalyviu. Tiesioginiai dalyviai privalo užtikrinti, kad jo įregistruotas netiesioginis dalyvis atitinka Taisyklių 13 punkte nustatytus reikalavimus.

15. Tiesioginis dalyvis, norėdamas įregistruoti savo netiesioginį dalyvį Sistemos operatoriui pateikia užpildytą Taisyklių 6 priedo registracijos formą ir netiesioginio dalyvio prašymą dėl dalyvavimo STEP2 sistemoje.

16. Atsiskaitymai pagal netiesioginio dalyvio pateiktus mokėjimo nurodymus įvykdomi tiesioginio dalyvio sąskaitoje. Netiesioginis dalyvis gali mokėjimo nurodymus teikti į Sistemą (ir gauti iš Sistemos) per tiesioginį dalyvį, t. y. jo mokėjimo nurodymus teikia ir priima tiesioginis dalyvis. Jeigu netiesioginio dalyvio pateiktas mokėjimo nurodymas yra kredito pervedimo nurodymas, šis mokėjimo nurodymas įvykdomas tuo atveju, kai tiesioginio dalyvio, aptarnaujančio netiesioginį dalyvį, FU sąskaitoje esantis užstatas dengia jo susidarančią grynąją poziciją. Jeigu mokėjimo nurodymas yra tiesioginio debeto nurodymas, tai tiesioginio dalyvio, aptarnaujančio netiesioginį dalyvį, grynoji pozicija padidinama.

TREČIASIS SKIRSNIS
ABIC TURĖTOJAI

17. ABIC turėtojus registruoti Sistemoje turi teisę tik tie Sistemos dalyviai, kurie turi MM sąskaitą TARGET2-LIETUVOS BANKAS sistemoje.

18. ABIC turėtoju gali tapti juridinis asmuo, neregistruotas Sistemoje tiesioginiu ar netiesioginiu dalyviu, sudaręs atitinkamą sutartį su tiesioginiu dalyviu ir atitinkantis Taisyklių 11.1, 11.2 ir 11.5–11.9 papunkčiuose nurodytus reikalavimus. ABIC turėtojais gali tapti ir tie juridiniai asmenys, kurie neturi teisės tapti tiesioginiais arba netiesioginiais Sistemos dalyviais.

19. Tiesioginis dalyvis, norėdamas įregistruoti ABIC turėtoją, Sistemos operatoriui pateikia užpildytą Taisyklių 7 priedo registracijos formą ir ABIC turėtojo prašymą dėl dalyvavimo STEP2 sistemoje.

20. ABIC turėtojas teisinių santykių su Lietuvos banku, kaip Sistemos operatoriumi neturi. Visus santykius reglamentuoja ABIC turėtojo sutartis su tiesioginiu dalyviu.

21. Tiesioginis dalyvis atsakingas už ABIC turėtojo lėšų valdymą. Vykdydamas šią funkciją tiesioginis dalyvis gali pasinaudoti Sistemos funkcionalumu, kai pervedęs savo kliento, veikiančio kaip ABIC turėtojas, lėšas į atskirą FU sąskaitą atskirais finansiniais užstatais užtikrina savo įsipareigojimų dėl kiekvieno tokio kliento mokėjimų vykdymą. Šiuo atveju, jeigu ABIC turėtojo pateiktas mokėjimo nurodymas yra kredito pervedimas, jis įvykdomas, kai aptarnaujančio ABIC turėtoją tiesioginio dalyvio atskiroje FU sąskaitoje, skirtoje užtikrinti to ABIC turėtojo mokėjimus, esantis užstatas dengia to ABIC turėtojo susidarančią grynąją poziciją.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
SPRENDIMO DĖL DALYVAVIMO SISTEMOJE PRIĖMIMAS

22. Sprendimą dėl dalyvavimo Sistemoje Lietuvos bankas priima ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo visų reikalingų dokumentų pateikimo ir patikslinimų arba paaiškinimų, kuriuos asmuo, norintis tapti Sistemos dalyviu, privalo pateikti pagal Lietuvos banko paklausimus.

23. Jeigu Lietuvos bankas atsisako patenkinti prašymą dėl dalyvavimo Sistemoje, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos privalo apie tai pranešti prašymą pateikusiam asmeniui ir nurodyti tokio sprendimo priežastį.

24. Jeigu Lietuvos bankas nusprendžia patenkinti prašymą dėl dalyvavimo Sistemoje, jis informuoja prašymą pateikusį asmenį apie jam suteikiamą galimybę atlikti dalyvavimo Sistemoje testus, įrodančius jo sugebėjimą veikti pagal Lietuvos banko techninėje dokumentacijoje nustatytus reikalavimus.

25. Lietuvos bankas, gavęs teigiamus testų rezultatus, su asmeniu sudaro Sutartį.

26. Tuo atveju, kai Sistemos dalyvis pateikia prašymą registruoti netiesioginį dalyvį ir (ar) ABIC turėtoją, Lietuvos bankas su Sutartį pasirašiusiu Sistemos dalyviu suderina datą, nuo kurios netiesioginis dalyvis arba ABIC turėtojas bus registruotas Sistemoje. Sprendimą dėl netiesioginio dalyvio ir (ar) ABIC turėtojo registravimo Sistemoje Lietuvos bankas priima ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo visų reikalingų dokumentų pateikimo. Lietuvos bankas turi teisę neregistruoti netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo, jeigu jie neatitinka bent vieno iš reikalavimų, nustatytų Taisyklėse, arba įvyksta bet koks kitas su netiesioginiu dalyviu arba ABIC turėtoju susijęs įvykis, Lietuvos banko vertinimu keliantis grėsmę bendram Sistemos stabilumui, patikimumui ir saugumui, arba tokią grėsmę keltų atitinkamo netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo veikla.

IV SKYRIUS
DALYVAVIMO SISTEMOJE SUSTABDYMAS IR SUTARTIES SU SISTEMOS DALYVIU NUTRAUKIMAS

27. Dalyvavimas Sistemoje yra neterminuotas, išskyrus atvejus, kai Taisyklėse nustatyta tvarka dalyvavimas Sistemoje sustabdomas arba Sutartis nutraukiama.

28. Dalyvis turi teisę nutraukti Sutartį, apie tai ne vėliau kaip prieš 30 dienų raštu įspėjęs Lietuvos banką, jeigu su Lietuvos banku nesusitarė dėl trumpesnio įspėjimo termino.

29. Dalyvis, norėdamas iš Sistemos išregistruoti per jį veikiantį netiesioginį dalyvį arba ABIC turėtoją, privalo pateikti Lietuvos bankui laisvos formos pranešimą ir jame nurodyti datą, nuo kurios atitinkamas asmuo turi būti iš Sistemos išregistruotas.

30. Lietuvos bankas turi teisę be išankstinio įspėjimo savo nuožiūra sustabdyti Sistemos dalyvio dalyvavimą Sistemoje arba vienašališkai nutraukti Sistemos dalyvio ir Lietuvos banko pasirašytą Sutartį šiais atvejais:

30.1. Sistemos dalyviui pradėtos bankroto arba nemokumo procedūros pagal kitos šalies teisę, sustabdytos operacijos, apribota arba atimta teisė verstis mokėjimo paslaugų teikimo veikla;

30.2. Sistemos dalyvis nevykdo arba netinkamai vykdo įsipareigojimus, numatytus Taisyklėse, Sutartyje ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Sistemos veiklą;

30.3. Sistemos dalyvis neatitinka bent vieno iš reikalavimų, nustatytų Taisyklių 11 punkte;

30.4. sustabdomas Sistemos dalyvio dalyvavimas TARGET2 arba apribojama MM sąskaita, iš kurios pervedamos lėšos į FU sąskaitą;

30.5. įvyksta bet koks kitas su Sistemos dalyviu susijęs įvykis, Lietuvos banko vertinimu galintis kelti grėsmę bendram Sistemos stabilumui, patikimumui ir saugumui, arba tokią grėsmę kelia Sistemos dalyvio veikla;

30.6. Sistemos dalyviui taikomos tarptautinės sankcijos;

30.7. Lietuvos bankas priima sprendimą dėl Sistemos veiklos nutraukimo.

31. Sistemos dalyviui sužinojus apie bet kurį Taisyklių 30 punkte nurodytą įvykį, Sistemos dalyvis privalo apie tai nedelsdamas informuoti Lietuvos banką.

32. Lietuvos bankas turi teisę be išankstinio įspėjimo nutraukti Sutartį, sudarytą Sistemos dalyvio ir Lietuvos banko, jeigu Sistemos dalyvio dalyvavimas Sistemoje sustabdytas ilgiau nei 30 dienų ir per šį laikotarpį nepanaikinamos priežastys, dėl kurių Sistemos dalyvio dalyvavimas Sistemoje buvo sustabdytas.

33. Lietuvos bankas turi teisę nutraukti su Sistemos dalyviu sudarytą Sutartį, apie tai įspėjęs prieš tris mėnesius, jeigu su Sistemos dalyviu nesusitarė dėl kitokio įspėjimo laikotarpio.

34. Sustabdžius kurio nors Sistemos dalyvio dalyvavimą Sistemoje arba nutraukus Sutartį, apie tai informacija pateikiama Sistemoje. Visi Sistemos dalyviai, įskaitant ir Sistemos dalyvį, kurio dalyvavimas Sistemoje sustabdytas arba nutrauktas, laikomi apie Sistemos dalyvio dalyvavimo sustabdymą arba nutraukimą tinkamai informuotais nuo to momento, kai Lietuvos bankas tokią informaciją pateikia Sistemoje.

35. Lietuvos bankas, sustabdęs arba nutraukęs Sistemos dalyvio dalyvavimą Sistemoje, apie sustabdymo arba nutraukimo priežastis nedelsdamas informuoja atitinkamą Sistemos dalyvį, kurio dalyvavimas Sistemoje sustabdytas arba nutrauktas.

36. Nuo momento, kai informacija apie Sistemos dalyvio dalyvavimo Sistemoje sustabdymą arba nutraukimą pateikiama Sistemoje, iš tokio Sistemos dalyvio, įskaitant ir per šį Sistemos dalyvį veikiančius netiesioginius dalyvius bei ABIC turėtojus, nepriimami jokie mokėjimo nurodymai ir jokie mokėjimai šiems asmenims nevykdomi. Iki sustabdymo ir nutraukimo momento į Sistemą įtraukti mokėjimo nurodymai galioja ir yra vykdomi.

37. Nutraukus Sistemos dalyvio dalyvavimą Sistemoje, to Sistemos dalyvio įsipareigojimus užtikrinančias FU sąskaitas, įskaitant per šį Sistemos dalyvį veikiančių ABIC turėtojų įsipareigojimus užtikrinančias FU sąskaitas, Lietuvos bankas uždaro po to, kai:

37.1. apmokami arba atmetami visi į Sistemą įtraukti mokėjimo nurodymai;

37.2. buvo pasinaudota teisėmis į įkeitimą ir įskaitymą, kaip nurodyta Taisyklių 60 punkte;

37.3. atlikus Taisyklių 37.1 ir 37.2 papunkčiuose nurodytas operacijas, FU sąskaitoje likusios lėšos grąžinamos į Sistemos dalyvio, kurio dalyvavimas Sistemoje nutrauktas, MM sąskaitą, jeigu Sistemos dalyvis raštu nenurodo kitaip.

38. Lietuvos bankas turi teisę savo nuožiūra apriboti galimybę ABIC turėtojui teikti mokėjimo nurodymus ir gauti mokėjimus arba vienašaliu sprendimu išregistruoti bet kurį ABIC turėtoją iš Sistemos šiais atvejais:

38.1. tiesioginio dalyvio, per kurį veikė ABIC turėtojas, dalyvavimas Sistemoje nutraukiamas;

38.2. ABIC turėtojas pažeidžia reikalavimus, nustatytus Taisyklėse, Sutartyje ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Sistemos veiklą;

38.3. ABIC turėtojas neatitinka bent vieno iš reikalavimų, nustatytų Taisyklių 18 punkte;

38.4. įvyksta bet koks kitas su ABIC turėtoju susijęs įvykis kuris, Lietuvos banko vertinimu, gali kelti grėsmę bendram Sistemos stabilumui, patikimumui ir saugumui, arba tokią grėsmę kelia ABIC turėtojo veikla;

38.5. Sistemos dalyvis, per kurį veikia atitinkamas ABIC turėtojas, pateikia Lietuvos bankui pranešimą apie ABIC turėtojo išregistravimą iš Sistemos.

39. Lietuvos bankas, apribojęs galimybę ABIC turėtojui teikti mokėjimo nurodymus ir gauti mokėjimus arba išregistravęs ABIC turėtoją iš Sistemos, apie tai pateikia informaciją Sistemoje ir apie tokio apribojimo arba išregistravimo priežastis nedelsdamas informuoja atitinkamą Sistemos dalyvį, per kurį veikė išregistruotas ABIC turėtojas.

40. Sistemos dalyvis, per kurį veikė iš Sistemos išregistruotas ABIC turėtojas, apie išregistravimą privalo nedelsdamas informuoti iš Sistemos išregistruotą ABIC turėtoją.

41. Nuo momento, kai informacija apie ABIC turėtojo išregistravimą iš Sistemos pateikiama Sistemoje, iš tokio ABIC turėtojo nepriimami jokie mokėjimo nurodymai ir jokie mokėjimai šiam ABIC turėtojui nevykdomi. Iki ABIC turėtojo išregistravimo momento į Sistemą įtraukti mokėjimo nurodymai galioja ir yra vykdomi.

42. Nepaisant Taisyklių 38 punkte įtvirtintos Lietuvos banko teisės, už ABIC turėtojo įsipareigojimus bei veiklą Sistemoje atsako Sistemos dalyvis, per kurį veikia atitinkamas ABIC turėtojas.

V SKYRIUS
LIETUVOS BANKO, KAIP SISTEMOS OPERATORIAUS, TEISĖS IR PAREIGOS

43. Lietuvos bankas asmenims, nurodytiems Taisyklių 9 ir 10 punktuose ir norintiems dalyvauti Sistemoje, pateikia techninę dokumentaciją: reikalavimus ir rekomendacijas informacinėms sistemoms, prisijungimo stočių techninei ir sisteminei programinei įrangai, informacijos apsikeitimo srautų aprašymus ir pranešimų struktūrų aprašymus.

44. Lietuvos bankas iš anksto Sistemos dalyvius informuoja apie numatomus Sistemos pakeitimus ir nurodo laikotarpį, per kurį jie turi pasirengti atlikti šiuos pakeitimus.

45. Lietuvos bankas sudaro ir užtikrina sąsajas su kitomis SEPA sistemomis siekdamas užtikrinti, kad Sistemos dalyvių mokėjimai pasiektų visą SEPA erdvę.

46. Lietuvos bankas turi teisę prašyti Sistemos dalyvių pateikti informaciją apie Sutarties ir Sistemos taisyklių nuostatų laikymąsi, taip pat tiesioginio dalyvio sudarytų sutarčių su netiesioginiais dalyviais ir ABIC turėtojais kopijas.

47. Lietuvos bankas užtikrina patvarų Sistemos funkcionavimą, teikia Sistemos dalyviams informaciją apie Sistemos sutrikimus ir konsultacijas dėl Sistemos dalyvių mokėjimo nurodymų įvykdymo problemų.

48. Lietuvos bankas sukuria ir palaiko Sistemos žinynus. Žinynai atnaujinami kartą per mėnesį arba atsiradus pasikeitimų ir platinami techninėje dokumentacijoje nustatytais pranešimais ir tvarka. Sistemoje tvarkomi šie žinynai:

48.1. Sistemos dalyvių sąrašas;

48.2. Sistemos dalyvių, kuriuos pasiekia kredito pervedimo / tiesioginio debeto nurodymai, žinynas.

49. Lietuvos bankas turi teisę pateikti kitai SEPA mokėjimo sistemai informaciją apie tiesioginių ir netiesioginių Sistemos dalyvių ir ABIC turėtojų pasiekiamumą.

50. Lietuvos bankas valdydamas rizikas ir įgyvendindamas teisės aktuose numatytus lėšų disponavimo apribojimus, gali nustatyti tiesioginiam dalyviui minimalų finansinio užstato dydį. Minimalaus finansinio užstato dydžio apskaičiavimo tvarka aprašyta Taisyklių 9 priede.

51. Lietuvos bankas klausimus, susijusius su netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo mokėjimo nurodymais ir jų gaunamais mokėjimo nurodymais, sprendžia tik su tiesioginiu dalyviu.

52. Lietuvos bankas gali savo nuožiūra kai kuriuos arba visus savo įsipareigojimus pagal Taisyklių reikalavimus pavesti vykdyti trečiosioms šalims. Tokiu atveju Lietuvos banko įsipareigojimas ir atsakomybė apribojama tinkamu bet kokių tokių trečiųjų šalių parinkimu ir jų įgaliojimu.

VI SKYRIUS
SISTEMOS DALYVIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

53. Sistemos dalyvis turi teisę:

53.1. teikti į Sistemą savo, savo netiesioginių dalyvių ir ABIC turėtojų kredito pervedimo mokėjimo nurodymus;

53.2. teikti, jeigu jis informavo Sistemos operatorių apie pasirinkimą dalyvauti tiesioginio debeto schemoje, į Sistemą tiesioginio debeto mokėjimo nurodymus tiems gavėjams, kurie Sistemoje registruoti kaip SEPA tiesioginio debeto mokėjimo nurodymų gavėjai;

53.3. gauti, kiekvienai tarpuskaitos procedūrai pasibaigus, informaciją apie savo iki šios tarpuskaitos procedūros pradžios pateiktų į Sistemą mokėjimo nurodymų įskaitymą ir kitų Sistemos dalyvių į Sistemą pateiktų mokėjimo nurodymų, kuriuose jis nurodytas kaip lėšų gavėjas, įskaitymą ir numatomas įplaukas;

53.4. realiu laiku gauti informaciją apie kitų Sistemos dalyvių pateiktų mokėjimo nurodymų, kuriuose jis arba jo netiesioginis dalyvis, arba ABIC turėtojas nurodyti kaip lėšų gavėjai, įskaitymą;

53.5. realiu laiku stebėti savo FU sąskaitos likutį ir informaciją apie bendrą numatomų įplaukų sumą;

53.6. kaip lėšų mokėtojas neatidėliotinai gauti informaciją pagal į Sistemą pateiktus tiesioginio debeto mokėjimo nurodymus ir teikti į Sistemą R instrukcijas dėl tokių mokėjimo nurodymų atmetimo;

53.7. Sistemos darbo laikui pasibaigus, gauti informaciją apie tiesioginio dalyvio Sistemai pateiktus mokėjimo nurodymus, kurie buvo atmesti dėl nepakankamo FU sąskaitos likučio susidariusiam tiesioginio dalyvio grynajam įsipareigojimui padengti;

53.8. Taisyklių 2 priede nustatyta tvarka gauti iš Lietuvos banko informaciją apie apskaičiuotą užmokestį už mokėjimo nurodymų apdorojimą ir jų įskaitymą Sistemoje. Išaiškėjus užmokesčio sumos apskaičiavimo klaidai, reikalauti ją ištaisyti;

53.9. lėšų mokėtojas turi teisę per 10 darbo dienų nuo mokėjimo įvykdymo pateikti į Sistemą mokėjimo atšaukimo nurodymą. Tokio nurodymo adresavimas turi būti toks pats kaip pradinio mokėjimo nurodymo.

54. Sistemos dalyvis privalo:

54.1. mokėti Taisyklių 2 priede nustatyta tvarka už Sistemos suteiktas paslaugas nustatytą užmokestį;

54.2. ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu informuoti Lietuvos banką apie savo pavadinimo, kodo, buveinės ir licencijos arba kito priežiūros institucijos išduoto dokumento, įrodančio Sistemos dalyvio teisę teikti bankines arba investicines paslaugas, rekvizitų pasikeitimus;

54.3. užtikrinti, kad jo FU sąskaitose būtų pakankamas finansinis užstatas Sistemos dalyvio su Sistema susijusiems įsipareigojimams padengti, įskaitant ir per šį Sistemos dalyvį veikiančių netiesioginių dalyvių ir ABIC turėtojų finansinius įsipareigojimus;

54.4. iš anksto pasirūpinti, kad FU sąskaitoje būtų pakankamas finansinis užstatas tomis dienomis, kai sistemoje TARGET2 yra poilsio diena ir tą dieną lėšų pervedimai iš MM FU sąskaitų negalimi;

54.5. informuoti Lietuvos banką apie savo pasirinkimą gauti tiesioginio debeto mokėjimo nurodymus. Jeigu Sistemos dalyvis nėra informavęs Lietuvos banko, kad pageidauja gauti tiesioginio debeto nurodymus, laikoma, kad Sistemos dalyvis yra pasirinkęs tiesioginio debeto nurodymų negauti;

54.6. priimti jam skirtus mokėjimo nurodymus Sistemos darbo valandomis, o skirtus netiesioginiam dalyviui ir ABIC turėtojui tiesioginis dalyvis turi perduoti nedelsdamas, kai tik gauna iš Sistemos;

54.7. teikti tiesioginio debeto mokėjimo nurodymus tik tiems asmenims, kurie pasirinko gauti tokius mokėjimo nurodymus ir kurie Lietuvos banko buvo įrašyti į tiesioginio debeto mokėjimo nurodymų gavėjų žinyną. Jeigu Sistemos dalyvis pateikia tiesioginio debeto nurodymą asmeniui, kuris nepasirinkęs jų gauti, toks nurodymas atmetamas;

54.8. stebėti aktualią informaciją apie į Sistemą pateiktus savo mokėjimo nurodymus ir jų apdorojimo rezultatus, į Sistemą pateiktų ir tiesioginiam dalyviui skirtų mokėjimo nurodymų įskaitymo informaciją, stebėti, valdyti savo FU sąskaitos likutį, prireikus darbo dienos metu papildyti savo FU sąskaitą likvidumo pervedimo mokėjimais iš MM sąskaitos;

54.9. užtikrinti į Sistemą teikiamos ir gaunamos informacijos saugumą;

54.10. užtikrinti sąsajos su Sistema organizacinių, techninių ir programinių priemonių funkcionavimą;

54.11. paskirti prisijungimo prie Sistemos programinės įrangos (toliau – dalyvio prisijungimo stotis) administratorių, įgaliotą valdyti šios įrangos parametrus ir vartotojų teises;

54.12. grąžinti ne vėliau kaip kitą darbo dieną po kredito pervedimo nurodymo gavimo tuos kredito pervedimo nurodymus, kurių tiesioginis dalyvis negali priimti arba įvykdyti krediuodamas lėšas į atitinkamo gavėjo sąskaitą, arba tuos kredito pervedimo nurodymus, kuriuose nepateikta visa reikalinga jiems įvykdyti informacija;

54.13. atsakyti į mokėjimo atšaukimo nurodymą grąžinant lėšas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų arba pateikti į Sistemą tyrimo rezultato pranešimą, kuriame nurodoma atsisakymo grąžinti lėšas priežastis.

55. Tiesioginis dalyvis laikosi pats ir užtikrina, kad jo netiesioginiai dalyviai ir (arba) ABIC turėtojai laikysis SEPA kredito pervedimo ir (arba) SEPA tiesioginio debeto pagrindinės schemos.

56. Sistemos dalyvis sutinka, kad Lietuvos bankas gali skelbti tiesioginių ir netiesioginių dalyvių ir ABIC turėtojų pavadinimus ir BIC kodus. Tiesioginis dalyvis užtikrina, kad dėl tokių duomenų paskelbimo buvo gautas aiškus sutikimas iš netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo.

VII SKYRIUS
FU SĄSKAITŲ ATIDARYMAS IR DISPONAVIMO LĖŠOMIS TVARKA

57. Sistemos dalyviui pasirašius Sutartį su Lietuvos banku, atidaroma FU sąskaita, skirta finansiniam užstatui laikyti.

58. Sistemos dalyvio FU sąskaitoje esantis finansinis užstatas skirtas užtikrinti to Sistemos dalyvio ir per jį veikiančių netiesioginių dalyvių bei ABIC turėtojų finansiniams įsipareigojimams, kylantiems pagal Sutartį bei Taisykles.

59. Sutartyje gali būti numatyta, kad FU sąskaitoje laikomos lėšos įtraukiamos į Sistemos dalyvio privalomąsias atsargas, jeigu jam taikomas Europos Centrinio Banko teisės aktų nustatytas privalomųjų atsargų reikalavimas. Tokiu atveju už į Sistemos dalyvio privalomąsias atsargas įtrauktų lėšų laikymą FU sąskaitoje atlyginama taip pat, kaip atlyginama už privalomųjų atsargų laikymą. Už į privalomąsias atsargas neįtrauktų lėšų laikymą FU sąskaitoje taikomas Taisyklių 69 punkte numatytas atlygis, mokamas Taisyklėse nustatyta tvarka.

60. FU sąskaitose esantis finansinis užstatas laikomas finansiniu užstatu, perduotu pagal finansinio užtikrinimo neperduodant užstato nuosavybės teisės susitarimą, sudarytą vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymo nuostatomis. Lietuvos bankas turi teisę iš FU sąskaitoje esančio finansinio užstato padengti bet kokius Sistemos dalyvio, kurio įsipareigojimams užtikrinti skirtas FU sąskaitoje laikomas finansinis užstatas, ir per jį veikiančių netiesioginių dalyvių ir (ar) ABIC turėtojų esamus arba būsimus įsipareigojimus, kylančius iš jų pateiktų mokėjimo nurodymų, Taisyklių bei Sutarties nuostatų. Šiame punkte numatytą teisę Lietuvos bankas turi net tuo atveju, jeigu jo reikalavimai yra sąlyginiai arba dar nesuėjo jų vykdymo terminas. Įvykus Taisyklių 30 punkte nurodytiems įvykiams, nepaisant bet kokios nemokumo bylos iškėlimo Sistemos dalyviui ir nepaisant Sistemos dalyvio teisių perleidimo, teismo ar kitokio arešto arba kitokio Sistemos dalyvio teisių pasikeitimo, visi Sistemos dalyvio įsipareigojimai automatiškai ir tuoj pat vykdomi prieš terminą, be išankstinio įspėjimo ir nereikalaujant išankstinio jokios kompetentingos institucijos patvirtinimo. Dvišaliai Sistemos dalyvio ir Lietuvos banko įsipareigojimai įskaitomi tarpusavyje, o skolinga didesnę sumą šalis privalo sumokėti kitai šaliai skirtumą.

61. Sistemos dalyvio prašymu jam gali būti atidaroma daugiau nei viena FU sąskaita, susieta su skirtingu BIC. Tokiu atveju Sistemos dalyvio grynoji pozicija skaičiuojama atskirai pagal kiekvieną FU sąskaitą. Sistemos dalyvio įsipareigojimai, kylantys iš atitinkamo mokėjimo nurodymo, užtikrinami finansiniu užstatu, esančiu FU sąskaitoje, susietoje su nurodytu mokėjimo nurodyme lėšų mokėtojo BIC. Atitinkamai, jeigu tokioje FU sąskaitoje esančio užstato nepakanka, Sistemos dalyvio teikiami mokėjimo nurodymai gali būti nevykdomi.

62. FU sąskaitoje esančių įkeistų piniginių lėšų suma gali keistis, tačiau bet kuriuo metu turi būti ne mažesnė kaip Sistemos dalyvio finansiniai įsipareigojimai, kylantys iš Sistemoje pateiktų mokėjimo nurodymų, Taisyklių bei Sutarties nuostatų.

63. Jeigu Sistemos dalyviui yra Lietuvos banko nustatytas minimalus finansinio užstato dydis, šis dydis negali būti panaudotas visiems Sistemos dalyvio finansiniams įsipareigojimams dengti, o tik tiems, kurie kyla iš tiesioginio debeto mokėjimo grąžinimo (angl. *Return*) ir lėšų susigrąžinimo (angl. *Refund*) R instrukcijų.

64. Sistemos dalyviai, kuriems atidarytos FU sąskaitos, pateikia Lietuvos bankui nurodymą kiekvienos darbo dienos pradžioje pervesti į jas iš nurodytų MM sąskaitų finansinius užstatus ir dienos metu lėšų pervedimais užtikrina, kad finansinio užstato pakaks tiesioginio dalyvio, įskaitant per šį dalyvį veikiančius netiesioginius dalyvius ir ABIC turėtojus, susidarančiam grynajam įsipareigojimui padengti. Jeigu Sistemos dalyvis nėra sistemos TARGET2 dalyvis, jis gali pateikti papildomą finansinį užstatą arba atsiimti jo dalį pervedimais iš kitų Sistemoje ir (arba) sistemoje TARGET2-LIETUVOS BANKAS dalyvaujančių mokėjimo paslaugų teikėjų. Bet kokios sumos, sumokėtos į FU sąskaitą, vien dėl fakto, kad yra įmokėtos, yra neatšaukiamai be jokių apribojimų įkeistos kaip finansinio užtikrinimo priemonė pagal finansinio

užtikrinimo susitarimą be nuosavybės teisės perdavimo, užtikrinanti, kad įsipareigojimai bus visiškai įvykdyti.

65. Lietuvos bankas pagal tiesioginių dalyvių nurodymus nurašyti lėšas iš MM sąskaitų į jų FU sąskaitas kiekvienos dienos darbo pradžioje atlieka Sistemos dalyvių nurodytus lėšų pervedimus. Jeigu į FU sąskaitą buvo nepagrįstai įrašytos arba iš jos nurašytos lėšos, Lietuvos bankas, nustatęs šią klaidą ir apie tai informavęs Sistemos dalyvį, ją ištaiso.

66. Sistemos dalyvis privalo nuolat stebėti, ar jo ir per jį veikiančių netiesioginių dalyvių ir ABIC turėtojų įsipareigojimus užtikrinančiose FU sąskaitose esančio finansinio užstato pakanka šių asmenų įsipareigojimams, kylantiems pagal jų pateiktus mokėjimo nurodymus, Taisyklių ir Sutarties nuostatas, padengti, ir prireikus papildyti FU sąskaitą pervedant papildomą finansinio užstato dalį.

67. Jeigu Sistemos dalyvio pateiktiems mokėjimo nurodymams įvykdyti nepakaks jo įsipareigojimus užtikrinančioje FU sąskaitoje esančio finansinio užstato, taikomos Taisyklių 88, 89, 109 ir 114 punktų nuostatos.

68. Tuo atveju, jeigu pasibaigus Taisyklių 116 punkte nustatytai dienos pabaigos tarpuskaitai atsiranda Sistemos dalyvio grynasis įsipareigojimas arba Taisyklių ar Sutarties pagrindu kyla bet kokie kiti Sistemos dalyvio finansiniai įsipareigojimai, jie be išankstinio įspėjimo padengiami atitinkamą sumą išskaičius iš jo finansinius įsipareigojimus užtikrinančioje FU sąskaitoje esančio finansinio užstato. Tuo atveju, jeigu FU sąskaitoje esančio finansinio užstato nepakanka Sistemos dalyvio įsipareigojimams padengti, vadovaujamasi Taisyklių 116 punkto nuostatomis.

69. Už FU sąskaitose laikomą finansinį užstatą Sistemos dalyviams atlyginama taikant 0 proc. palūkanų normą arba palūkanų normą, lygią mokamai už naudojimąsi indėlių galimybe palūkanų normai, taikant tą dydį, kuris yra mažesnis, išskyrus atvejus, kai jos naudojamos privalomosioms atsargoms laikyti.

70. FU sąskaitos uždaromos Taisyklių 37 punkte nustatyta tvarka. Tuo atveju, kai Sistemos dalyviui atidaryta daugiau nei viena FU sąskaita, atitinkama FU sąskaita gali būti uždaroma Sistemos dalyvio prašymu, jame nurodant sąskaitą, į kurią turėtų būti pervestas uždaromos FU sąskaitos likutis.

VIII SKYRIUS
MOKĖJIMO NURODYMŲ APDOROJIMO IR ĮSKAITYMO TVARKA

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDRIEJI SISTEMOS VEIKIMO PRINCIPAI

71. Sistema keičiamasi informacija su kitomis SEPA mokėjimo sistemomis pagal susitarimus, sudarytus Lietuvos banko ir atitinkamo sistemos operatoriaus.

72. Sistemoje apdorojami šie mokėjimo, mokėjimo valdymo nurodymai ir pranešimai:

72.1. klientų kredito pervedimas iš banko į banką (**pacs.008**[2]**);**

72.2. mokėjimų iš banko į banką būsenos ataskaita ir (arba) tiesioginio debeto lėšų surinkimo nurodymo atmetimas (**pacs.002);**

72.3. mokėjimo grąžinimas (**pacs.004);**

72.4. prašymas atšaukti pervedimą iš banko į banką (**camt.056)**;

72.5. tyrimo rezultatas (**camt.029);**

72.6. lėšų surinkimo reikalavimas (**pacs.003);**

72.7. atvirkštinis pervedimas iš banko į banką (**pacs.007);**

72.8. mokėjimo paslaugų teikėjo operacijų sąrašas (**camt.054);**

72.9. kiti techninio pobūdžio nurodymai ir pranešimai, numatyti Sistemos dokumentacijoje.

[2] Čia ir toliau tekste pacs.008, pacs.002, pacs.004, pacs.003, pacs.007, camt.029, camt.054 - pranešimų pavadinimai pagal ISO20022 standartą.

73. Sistema veikia darbo dienomis Lietuvos banko mokėjimo sistemos SEPA-MMS tvarkaraštyje (toliau – Sistemos tvarkaraštis) (Taisyklių 1 priedas) nustatytomis valandomis. Sistema veikia visomis sistemos TARGET2 darbo dienomis.

74. Sistemos dalyviai teikia mokėjimo nurodymus į Sistemą ir iš Sistemos gauna jų apdorojimo rezultatus elektroniniais pranešimais, pasirašytais elektroniniu parašu.

75. Mokėjimo nurodymai realiu laiku tikrinami pagal techninėje dokumentacijoje nustatytus tikrinimo kriterijus ir apie atmestus nurodymus pranešama mokėjimo nurodymus pateikusiam asmeniui nurodant priežastį, dėl kurios toks pranešimas arba nurodymas buvo atmestas.

76. Sistemos dalyvis gali mokėjimo nurodymo turinyje rašyti lietuviškas raides tik tokiu atveju, jeigu gavėjas žinyne pažymėtas kaip priimantis lietuviškas raides arba Sistemos dalyvis su gavėju turi dvišalį susitarimą. Visais kitais atvejais lietuviškos raidės ir užsienio kalbų rašmenys privalo būti transliteruojami į lotyniškus rašmenis. Sistema netikrina būtinumo transliteruoti lietuviškus ir užsienio kalbų rašmenis į lotyniškus ir perduoda mokėjimo nurodymo informaciją gavėjui be pakeitimų.

77. Patikrinti ir pripažinti taisyklingais mokėjimo nurodymai įtraukiami į laukiančių apdorojimo mokėjimo nurodymų eilę pagal jų pateikimo į Sistemą laiką.

78. Priimti kredito pervedimo mokėjimo nurodymai įvykdomi realiu laiku, o tiesioginio debeto mokėjimo nurodymai įvykdomi Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku. Jeigu mokėjimo nurodymai skirti kitiems SEPA gavėjams, tai priimti mokėjimo nurodymai įvykdomi ir perduodami į STEP2 sistemą Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku.

79. Sistemos dalyvio pateikti kredito pervedimo nurodymai ir gaunami tiesioginio debeto nurodymai yra tiesioginio dalyvio, kuris yra tas Sistemos dalyvis arba valdo Sistemos dalyvio lėšas, įsipareigojimai, o Sistemos dalyvio gaunami kredito pervedimo nurodymai ir pateikti debeto nurodymai tampa atitinkamo tiesioginio dalyvio reikalavimais. Bendras tiesioginio dalyvio įsipareigojimų ir reikalavimų santykis yra dalyvio grynoji pozicija, kurią Sistema kiekvienam dalyviui skaičiuoja visą darbo dieną.

80. Į Sistemą pateiktų ir į laukiančių apdorojimo mokėjimo nurodymų eilę įtrauktų mokėjimo nurodymų įskaitymas atliekamas:

80.1. nedelsiant realiu laiku, jeigu Sistemos dalyvio – lėšų mokėtojo FU sąskaitos likutis pakankamas iš mokėjimo nurodymo kylančiam įsipareigojimui padengti arba jeigu mokėjimo nurodymas yra jau STEP2 sistemoje apmokėtas tiesioginio debeto mokėjimo nurodymas;

80.2. realiu laiku vykdant optimizavimo procedūrą, taikomą šiam ir kitam lėšų pervedimo mokėjimo nurodymui, kuris pirmasis iš mokėjimo nurodymų eilės atitinka sąlygą, kad užtenka tiesioginio dalyvio-lėšų mokėtojo FU sąskaitos likučio kartu iš abiejų mokėjimo nurodymų kylančiam grynajam įsipareigojimui padengti;

80.3. periodiškai ir dienos pabaigoje vykdant optimizavimo procedūrą, taikomą visiems mokėjimo nurodymų eilėje esantiems nurodymams, su sąlyga, kad Sistemos dalyvių – lėšų mokėtojų FU sąskaitose esančių finansinių užstatų užtektų atlikti visų mokėjimo nurodymų įskaitymą kartu;

80.4. atliekant mokėjimo nurodymo įskaitymą koreguojami Sistemos dalyvių grynieji įsipareigojimai arba grynieji reikalavimai, kad po įskaitymo kiekvienas Sistemos dalyvis turėtų kitiems dalyviams tik vieną grynąjį reikalavimą arba vieną grynąjį įsipareigojimą. Atlikus šiuos veiksmus, apie tai pranešimu nedelsiant informuojamas mokėjimo nurodymą pateikęs Sistemos dalyvis ir Sistemos dalyvis, kuriam skirtas mokėjimo nurodymas.

81. Mokėjimo nurodymo įvykdymo momentas, t. y. mokėjimo įskaitymo momentas, kai koreguojama Sistemos dalyvio grynoji pozicija, laikomas jo įtraukimo į Sistemą momentu. Nuo mokėjimo nurodymo įtraukimo į Sistemą momento nei Sistemos dalyvis, nei Lietuvos bankas arba trečiasis asmuo negali atšaukti to mokėjimo nurodymo.

ANTRASIS SKIRSNIS
KREDITO PERVEDIMO NURODYMŲ APDOROJIMO TVARKA

Bendrieji kredito pervedimo nurodymų apdorojimo principai

82. SEPA kredito pervedimo schemoje naudojamus kredito pervedimo mokėjimo nurodymus sudaro kredito pervedimo ir mokėjimo grąžinimo nurodymai.

83. Neapdorotus kredito pervedimo nurodymus galima atšaukti naudojant pervedimo atšaukimo prašymus. Mokėjimo grąžinimo nurodymų atšaukti negalima.

84. Kai kredito pervedimo nurodymas apdorotas ir pakinta nurodymą pateikusio Sistemos dalyvio grynoji pozicija, pervedimo atšaukimo nurodymas tampa lėšų mokėtojo prašymu sugrąžinti lėšas. Pagal šį prašymą lėšų gavėjas arba grąžina lėšas pateikdamas lėšų grąžinimo nurodymą, arba atsisako jas grąžinti nurodydamas atsisakymo priežastį tyrimo rezultato pranešime.

85. Analogiškai kredito pervedimo mokėjimo nurodymai ir jų valdymas apdorojami STEP2 sistemoje. Jeigu Sistema sėkmingai apdorojo kitam SEPA gavėjui skirtą Sistemos dalyvio kredito pervedimo arba mokėjimo grąžinimo nurodymą, o STEP2 sistema tokį nurodymą atmetė, tai Sistema sudaro mokėjimo grąžinimo nurodymą, pagal kurį grąžinama pradinį nurodymą pateikusio Sistemos dalyvio grynoji pozicija.

86. Lėšų gavėjas, negalėdamas dėl techninių priežasčių įskaityti kredito pervedimu gautų lėšų į kliento sąskaitą (pvz., ji jau uždaryta), gali šias lėšas per 3 darbo dienas grąžinti lėšų mokėtojui. Vėliau grąžinti galėtų tik gavęs kliento prašymą grąžinti, kurį šis gali pateikti per 10 darbo dienų nuo kredito pervedimo įvykdymo. Lėšas grąžinantis Sistemos dalyvis turi 10 darbo dienų, per kurias gali pateikti kredito pervedimo (lėšų grąžinimo) mokėjimo nurodymą ir jame gali pritaikyti mokestį, išskaičiuojamą iš pradinės lėšų sumos. Nei Sistemoje, nei STEP2 sistemoje netikrinama, ar nurodymą dėl lėšų grąžinimo pateikęs Sistemos dalyvis laikosi SEPA taisyklėse nustatytų reikalavimų – tai paties Sistemos dalyvio atsakomybė.

Kredito pervedimo nurodymų apdorojimas Sistemoje

87. Sistemos darbo dieną 20.45 val. pradedami apdoroti tie Sistemos dalyviams skirti kredito pervedimo nurodymai, kuriuose tarpbankinio atsiskaitymo diena yra kita Sistemos darbo diena (prasidėjusi nauja TARGET2 darbo diena). Vykdomi tik tie mokėjimo nurodymai, kurių formuojamam grynajam įsipareigojimui padengti pakanka lėšų FU sąskaitoje. Kitiems SEPA gavėjams skirti kredito pervedimo nurodymai su naujai prasidėjusios TARGET2 darbo dienos atsiskaitymų data pradedami apdoroti 21.00 val., vykdant tarpuskaitą. Į tarpuskaitą įtraukiami tie nurodymai, kuriuos įvykdžius užtektų juos pateikusio Sistemos dalyvio finansinio užstato. Tarpuskaitos metu apskaičiuotos grynosios pozicijos iš karto apmokamos sistemoje TARGET2. Kredito pervedimo nurodymai, kurie buvo apdoroti šios Sistemos tarpuskaitos metu, bus apdoroti STEP2 sistemoje naujos darbo dienos 8.15 val. Dėl lėšų trūkumo neįvykdyti kredito pervedimo nurodymai lieka mokėjimo nurodymų eilėje laukti dienos operacijų fazės.

88. Sistemos darbo dieną Sistema kredito pervedimo nurodymus su tos dienos atsiskaitymų data, skirtus Sistemos dalyviams, apdoroja realiu laiku nuo 7.30 iki 18.00 val. Tokio apdorojimo metu tikrinama, ar kredito pervedimą inicijavusio Sistemos dalyvio finansinio užstato pakanka susidariusiai grynajai pozicijai padengti. Jeigu pakanka, tai lėšų mokėtojo grynoji pozicija sumažinama mokėjimo nurodyme nurodytos sumos įsipareigojimu, o lėšų gavėjo grynoji pozicija padidinama tos pačios sumos reikalavimu. Jeigu finansinio užstato nepakanka, tai kredito pervedimo nurodymas nebaigiamas apdoroti laukiant, kol lėšų mokėtojo grynoji pozicija bus padengiama finansiniu užstatu. Jeigu iki 18.00 val. finansinio užstato nepakanka arba siunčiančiojo ar gaunančiojo Sistemos dalyvio dalyvavimas Sistemoje sustabdytas, tada mokėjimo nurodymo apdorojimas nutraukiamas jį atmetant ir apie atmetimą informuojama pateikiant mokėjimų būsenos ataskaitą, kurioje nurodoma kredito pervedimo nurodymo būsena ir priežastis.

89. Sistemos darbo dieną Sistema kredito pervedimo nurodymus su tos dienos atsiskaitymų data, skirtus kitiems SEPA gavėjams, apdoroja Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku. Apdoroti nurodymai perduodami į STEP2 sistemą. Tokio apdorojimo metu tikrinama, ar kredito pervedimą inicijavusio Sistemos dalyvio FU sąskaitoje (sąskaitose) pakanka finansinio užstato susidariusiai grynajai pozicijai padengti. Jeigu pakanka, tai lėšų mokėtojo grynoji pozicija sumažinama nurodyme nurodytos sumos įsipareigojimu. Jeigu finansinio užstato nepakanka, tai kredito pervedimo nurodymas atidedamas iki kito nustatyto apdorojimo laiko. Jeigu paskutinio darbo dienos apdorojimo metu finansinio užstato nepakanka, nurodymo apdorojimas baigiamas jį atmetant ir apie atmetimą informuojama pateikiant mokėjimų būsenos ataskaitą, kurioje nurodoma kredito pervedimo nurodymo būsena ir priežastis, dėl kurios kredito pervedimo nurodymas buvo atmestas.

90. Iš STEP2 sistemos priimami kredito pervedimai apdorojami Sistemoje ir perduodami Sistemos dalyviui, padidinant jo grynąją poziciją.

91. Sistemos dalyviai pasirinktinai gali Sistemoje užsisakyti ataskaitą apie siųstų ir gautų mokėjimo operacijų sąrašą, kurią Sistemos dalyviams sudarytų Sistema, vykdydama dienos pabaigos procedūrą.

Kredito pervedimo valdymo nurodymų apdorojimas Sistemoje

92. Kredito pervedimo valdymo nurodymai yra prašymas atšaukti pervedimą ir tyrimo rezultatų pranešimas.

93. Kredito pervedimą galima atšaukti per 10 darbo dienų po kredito pervedimo įvykdymo dėl priežasčių, nurodytų *EPC125-05 SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook*.

94. Jeigu prašymą atšaukti kredito pervedimą Sistema gauna iki prašomo atšaukti kredito pervedimo įvykdymo (kredito pervedimas dar neįvykdytas, nes trūksta lėšų Sistemos dalyvio FU sąskaitoje arba jis laukia nustatyto laiko, kai bus įvykdytas prieš pateikiant į STEP2 sistemą), tai Sistema šį kredito pervedimo nurodymą išmeta iš mokėjimo nurodymų eilės jo neįvykdžiusi. Jeigu kredito pervedimas jau buvo įvykdytas Sistemoje, tai prašymą atšaukti kredito pervedimą Sistema perduoda kredito pervedimo nurodymo gavėjui. Abiem atvejais Sistema informuoja kredito pervedimą inicijavusį Sistemos dalyvį apie kredito pervedimo nurodymo būsenos pasikeitimą.

95. Sistemos dalyvis gali gauti prašymą atšaukti kredito pervedimą iš kito Sistemos dalyvio arba perduotą iš STEP2 sistemos, į kurį jis turi atsakyti arba pateikdamas mokėjimo grąžinimo nurodymą, arba pateikdamas tyrimo rezultato pranešimą, kuriuo Sistema perduoda prašymą atšaukti pervedimą pateikusiam Sistemos dalyviui arba kitam SEPA gavėjui į STEP2 sistemą. Jeigu STEP2 sistema atmeta šiuos nurodymus, apie tai Sistema praneša juos pateikusiam Sistemos dalyviui sudarydama atitinkamą mokėjimų būsenos ataskaitą.

96. Į Sistemą pateikti mokėjimo grąžinimo nurodymai, kurių lėšų gavėjai yra per STEP2 sistemą pasiekiami asmenys, pirmiausia įvykdomi Sistemoje, po to perduodami į STEP2 sistemą. Jeigu STEP2 sistema atmeta mokėjimo grąžinimo nurodymą, tai Sistemoje įvykdomas lėšų grąžinimas pateikusiam mokėjimo grąžinimo nurodymą Sistemos dalyviui.

97. Iš STEP2 sistemos atsiųsti mokėjimo grąžinimo nurodymai įvykdomi Sistemoje ir perduodami lėšų gavėjui, kuris buvo pateikęs pirminį kredito pervedimo nurodymą. Po kiekvieno mokėjimo grąžinimo nurodymo įvykdymo lėšų mokėtojui siunčiama mokėjimo būsenos ataskaita.

TREČIASIS SKIRSNIS
TIESIOGINIO DEBETO NURODYMŲ APDOROJIMO TVARKA

Bendrieji tiesioginio debeto principai

98. Sistemos dalyvis gali dalyvauti SEPA tiesioginio debeto schemoje dviem skirtingais statusais: kaip lėšų mokėtojas, t. y. DEB (angl. *Debtor only*) arba kaip lėšų surinkėjas ir lėšų mokėtojas, t. y. CAD (angl. *Creditor and Debtor*).

99. Lėšų mokėtojo klientas duoda sutikimą (įgaliojimą) lėšų surinkėjo klientui ir šis įgauna teisę iš lėšų mokėtojo vieną kartą arba periodiškai rinkti lėšas. Sistema netikrina, ar lėšų mokėtojo klientas yra suteikęs tinkamus įgaliojimus lėšų surinkėjo klientui rinkti lėšas pagal tiesioginio debeto nurodymus.

100.Sistemoje galimi šie debeto tipai:

100.1. pradinis debetas – pirmoji iš periodiškai atliekamų tiesioginio debeto operacijų;

100.2. pasikartojantis debetas – reguliariai arba nereguliariai atliekama viena iš periodiško tiesioginio debeto operacijų;

100.3. galutinis debetas – paskutinė periodiško tiesioginio debeto operacija, reiškianti mandato pasibaigimą;

100.4. vienkartinis debetas – vienintelė, nesikartojanti tiesioginio debeto operacija.

101. Visus šiuos debeto tipus inicijuoja lėšų surinkėjas pateikdamas į Sistemą tiesioginio debeto lėšų surinkimo reikalavimo nurodymą. Pradiniame, pasikartojančiame ir galutiniame debeto nurodymuose informacija apie įgaliojimą ir kreditorių turi būti tokia pati.

Tiesioginio debeto lėšų surinkimo reikalavimo nurodymo vykdymas

102. Tiesioginio debeto lėšų surinkimo reikalavimo nurodymas turi būti pateiktas iš anksto, bet ne anksčiau kaip prieš 14 kalendorinių dienų ir ne vėliau kaip iki 11:30 val. likus 1 darbo dienai iki atsiskaitymo dienos.

103. Sistemos dalyvio pateiktas tiesioginio debeto lėšų surinkimo reikalavimo nurodymas Sistemoje patikrinamas ir, jeigu nerandama klaidų, priimamas, registruojamas ir paruošiamas persiųsti šio nurodymo gavėjui. Lėšų surinkimo reikalavimo nurodymų išsiuntimai gavėjams vykdomi Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku.

104. Iš STEP2 sistemos gaunami Sistemos dalyviams skirti lėšų surinkimo reikalavimo nurodymai perduodami gavėjams taip pat periodiškai po STEP2 sistemos parengiamų pranešimų gavimo, Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku.

105. Jeigu lėšų surinkimo reikalavimo nurodymas neatmetamas iki jo įvykdymo, nustatytą atsiskaitymo dieną jis Sistemoje įvykdomas, o abu Sistemos dalyviai (ir pateikęs lėšų surinkimo reikalavimo nurodymą, ir tas, kuriam skirtas šis nurodymas), gauna mokėjimų būsenos ataskaitą su nurodymo būsena.

106. Sistemos dalyvio pateiktas lėšų surinkimo reikalavimo nurodymas, skirtas kitam Sistemos dalyviui, įvykdomas Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku, jeigu lėšų mokėtojas yra pateikęs pakankamą finansinį užstatą.

107. Sistemoje lėšų surinkimo reikalavimo nurodymas, kurio lėšų mokėtojas yra Sistemos dalyvis, o lėšų gavėjas yra pasiekiamas per STEP2 sistemą asmuo, pirmiausia įvykdomas to Sistemos dalyvio, kuriam skirtas lėšų surinkimo reikalavimo nurodymas, grynąją poziciją padidinant nurodyme nurodytos sumos įsipareigojimu. Po to jis įvykdomas STEP2 sistemoje. Jeigu šio asmens finansinis užstatas nedengia susidarančios grynosios pozicijos, tai nurodymo apdorojimas nutraukiamas ir Lietuvos bankas į STEP2 sistemą pateikia tiesioginio debeto atmetimo pranešimą, kuriame nurodo atmetimo priežastį. Po to, kai STEP2 sistema apdoroja atmetimo pranešimą, iš ten gaunama Sistemos dalyviui skirta mokėjimų būsenos ataskaita su nurodyta lėšų surinkimo reikalavimo nurodymo būsena ir atmetimo priežastimi.

108. Jeigu lėšų mokėtojas pasiekiamas per STEP2 sistemą, tai toks lėšų surinkimo reikalavimo nurodymas pirmiausia įvykdomas STEP2 sistemoje. Kai lėšos iš STEP2 sistemos pasiekia Lietuvos banko MM sąskaitą sistemoje TARGET2, jis įvykdomas Sistemoje lėšų surinkimo reikalavimo nurodymą pateikusio Sistemos dalyvio grynąją poziciją padidinant reikalavimu, lygiu nurodyme nurodytai sumai.

109. Jeigu Sistemos dalyvio, kurio grynoji pozicija turi būti padidinta įsipareigojimu, finansinis užstatas nedengia susidarančios grynosios pozicijos, tai nurodymo apdorojimas mėginamas įvykdyti 11.30 val. Jeigu finansinio užstato nepakanka, apdorojimas nutraukiamas ir

nurodymą pateikusiam Sistemos dalyviui siunčiamas lėšų surinkimo nurodymo atmetimo pranešimas, kuriame nurodoma pradinio nurodymo būsena ir atmetimo priežastis.

Tiesioginio debeto R instrukcijų apdorojimas Sistemoje

110. Iki tiesioginio debeto lėšų surinkimo reikalavimo nurodymo apdorojimo pradžios gali būti teikiamos atšaukimo (angl. *Requests for cancellation*) ir atmetimo (angl. *Reject/Refusal*) R instrukcijos, kurios yra mokėjimo nurodymų valdymo nurodymai. Šioms R instrukcijoms taikomi tokie reikalavimai:

110.1. tiesioginio debeto atšaukimo nurodymą į Sistemą turi pateikti tą tiesioginio debeto lėšų surinkimo reikalavimo nurodymą pateikęs Sistemos dalyvis. Lėšų gavėjo atšaukimo R instrukciją, taip pat ir gautą iš STEP2 sistemos, Sistema perduoda jos gavėjui – lėšų surinkimo reikalavimo nurodymą gavusiam mokėjimo paslaugų teikėjui, taip jį informuodama, kad lėšų surinkimo reikalavimo nurodymas nebus įvykdytas;

110.2. tiesioginio debeto atmetimo R instrukciją gali pateikti Sistema arba STEP2 sistema dėl techninių priežasčių (neteisingai sudarytas nurodymas, nurodymo gavėjas nepasiekiamas ir pan.). Dėl techninių priežasčių (neteisingas IBAN kodas, lėšų mokėtojo identifikacija ir pan.) arba kliento reikalavimu nurodymą gali atmesti lėšų mokėtojas. Lėšų mokėtojo atmetimo R instrukciją, taip pat ir gautą iš STEP2 sistemos, Sistema perduoda jos gavėjui – lėšų surinkimo reikalavimo nurodymą pateikusiam mokėjimo paslaugų teikėjui.

111. Po įvykusios tiesioginio debeto operacijos Sistemoje gali būti teikiamos atvirkštinio pervedimo (angl. *Reversal*), mokėjimo grąžinimo (angl. *Return*) ir lėšų susigrąžinimo (angl. *Refund*) R instrukcijos, kurios yra tiesioginio debeto mokėjimo nurodymai:

111.1. kai lėšų gavėjas (kreditorius), kuris ir inicijavo šią pradinę tiesioginio debeto operaciją, atsisako gautų lėšų ir nori jas grąžinti mokėtojui, tai į Sistemą per 5 darbo dienas po tiesioginio debeto nurodyme nurodytos datos gali pateikti atvirkštinio pervedimo R instrukciją;

111.2. kai lėšų mokėtojas negali nurašyti lėšų iš kliento sąskaitos, jis turi teisę per 5 darbo dienas po įvykdyto tiesioginio debeto inicijuoti atgalinio tiesioginio debeto operaciją, naudodamas mokėjimo grąžinimo R instrukciją;

111.3. kai lėšų mokėtojo klientas nori susigrąžinti iš jo sąskaitos nurašytas lėšas atgal (tam jis turi teisę 8 savaites be jokių išlygų), jo mokėjimo paslaugų teikėjas per 2 darbo dienas po reikalavimo gavimo turi inicijuoti atgalinio tiesioginio debeto operaciją, kuri vadinama lėšų susigrąžinimu, naudodamas lėšų susigrąžinimo R instrukciją;

111.4. kai lėšų mokėtojo klientas nori susigrąžinti iš jo sąskaitos nurašytas lėšas atgal teigdamas, kad nebuvo suteikęs kreditoriui įgaliojimo arba įgaliojimo galiojimas pasibaigęs (tokį prašymą pateikti jis turi teisę per 13 mėnesių), tai mokėjimo paslaugų teikėjas dar turi 30 kalendorinių dienų ir 4 darbo dienas inicijuoti atgalinio tiesioginio debeto operaciją lėšoms susigrąžinti naudodamas lėšų susigrąžinimo R instrukciją, tačiau prieš inicijuodamas šią instrukciją jis privalo atlikti Europos mokėjimų tarybos atitinkamos schemos taisyklėse numatytas procedūras.

112. Po patikrinimo iki 11.30 val. į Sistemą priimtos R instrukcijos pradedamos apdoroti per artimiausią nustatyto laiko apdorojimą – 11.30 val. Po 11.30 val. pateiktos R instrukcijos atmetamos.

113. Jeigu R instrukciją pateikė vienas Sistemos dalyvis kitam, o šio finansinio užstato nepakanka įsipareigojimų pozicijai padidinti, Sistema tokią R instrukciją mėgina įvykdyti 11.30 val. ir, jeigu trūksta finansinio užstato, ją atmeta.

114. STEP2 sistemoje įvykdyta R instrukcija nebegali būti atmesta, todėl trūkstant finansinio užstato lėšų gali būti privalomai nurašomos lėšos iš Sistemos dalyviui atstovaujančio tiesioginio TARGET2 dalyvio MM sąskaitos. Tuo atveju, jeigu Sistemos dalyviui atidaryta daugiau nei viena FU sąskaita ir vienoje iš jų nepakanka finansinio užstato Sistemos dalyvio įsipareigojimams padengti, trūkstamos lėšos pirmiausia nurašomos iš kitos Sistemos dalyviui atidarytos FU sąskaitos, susietos su Sistemos dalyvio BIC. Jeigu ir tada nepakanka lėšų Sistemos

dalyvio įsipareigojimams padengti, trūkstamos lėšos nurašomos iš Sistemos dalyviui atstovaujančio tiesioginio TARGET2 dalyvio MM sąskaitos.

IX SKYRIUS
SISTEMOS DARBO DIENOS PABAIGOS PROCEDŪRA IR GALUTINIS ATSISKAITYMAS

115. Mokėjimo nurodymų priėmimas sustabdomas Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku. Įvykdoma Sistemos dienos pabaigos procedūra, kurią sudaro paskutinė tarpuskaita, atsiskaitymas sistemoje TARGET2 ir dienos rezultatų ataskaitos sudarymas.

116. Paskutinės tarpuskaitos metu vykdant daugiašalę optimizavimo procedūrą stengiamasi apmokėti kaip galima daugiau dėl lėšų trūkumo neapmokėtų kredito pervedimo mokėjimo nurodymų, o dėl nepakankamo FU sąskaitos likučio likę neįvykdyti mokėjimo nurodymai šalinami iš mokėjimo nurodymų eilės apie tai informuojant šiuos mokėjimo nurodymus pateikusius Sistemos dalyvius.

117. Po dienos pabaigos tarpuskaitos kiekvieno Sistemos dalyvio grynasis įsipareigojimas arba grynasis reikalavimas apmokamas sistemoje TARGET2-LIETUVOS BANKAS. Tuo atveju, jeigu Sistemos dalyvis nėra TARGET2-LIETUVOS BANKAS tiesioginis dalyvis, pasibaigus dienos tarpuskaitai Sistemos dalyvio grynasis įsipareigojimas padengiamas iš jo FU sąskaitoje esančio užstato arba atitinkamoje FU sąskaitoje esantis užstatas padidinamas grynojo reikalavimo suma.

118. Dienos pabaigos rezultatų suvestinė pateikiama Sistemos tvarkaraštyje nustatytu laiku, o kiekvienam FU sąskaitos turėtojui Sistema išsiunčia jo operacijų sąrašą. Šiame dokumente sužymėtos visos kredito arba tiesioginio debeto operacijos, kurios paveikė Sistemos dalyvio grynąją poziciją, taip pat Sistemos priimti, tačiau neįvykdyti mokėjimo nurodymai (atmesti dienos pabaigoje), galėję paveikti Sistemos dalyvio grynąją poziciją.

119. Sistemos dalyviai, kurie naudojasi LITAS-PHA paslauga, gauna standartines LITAS-PHA dienos pabaigos rezultatų suvestines, iš kurių mato FU sąskaitos likvidumo papildymo ir atsiėmimo operacijas.

120. Tiesioginiai TARGET2 dalyviai iš TARGET2-LIETUVOS BANKAS sistemos gauna dienos pabaigos rezultatų suvestinėse rodomas Sistemos operacijas.

X SKYRIUS
KREDITO, LIKVIDUMO, OPERACINĖS RIZIKOS VALDYMO PRIEMONĖS

121. Sistemoje kredito rizika valdoma šiomis priemonėmis:

121.1. mokėjimo nurodymo įskaitymas atliekamas tik tuo atveju, jeigu nustatoma, kad iš jo kylančiam Sistemos dalyvio įsipareigojimui padengti pakanka FU sąskaitos likučio;

121.2. Sistemos dalyvis-lėšų gavėjas apie atliktą mokėjimo nurodymo įskaitymą informuojamas tik po to, kai pakoreguojamos lėšų mokėtojo ir lėšų gavėjo grynosios pozicijos;

121.3. mokėjimo nurodymas įtraukiamas į tarpuskaitos metu sudaromą grynųjų likučių pozicijų mokėjimo nurodymų paketą tik tuo atveju, jeigu nustatoma, kad šiam grynųjų likučių pozicijų mokėjimo nurodymų paketui įskaityti pakanka lėšų mokėtojų FU sąskaitos likučio;

121.4. Sistemos dalyvis gali realiu laiku stebėti aktualią informaciją apie Sistemai pateiktus savo mokėjimo nurodymus ir jų apdorojimo rezultatus, kitų Sistemos dalyvių pateiktų ir Sistemos dalyviui skirtų mokėjimo nurodymų įskaitymo informaciją.

122. Sistemoje likvidumo rizika valdoma šiomis priemonėmis:

122.1. papildomo finansinio užstato pateikimu – Sistemos dalyvis dienos metu gali tai atlikti papildęs FU sąskaitą iš MM sąskaitų;

122.2. įskaitymo rezultatų galutiniu atsiskaitymu – tai atliekama TARGET2, kurioje yra numatytos likvidumo rizikos valdymo priemonės;

122.3. mokėjimo nurodymų eilės valdymu – norėdamas pakeisti savo pateikto ir dar į sistemą neįtraukto mokėjimo nurodymo apdorojimo sąlygas, Sistemos dalyvis gali atšaukti mokėjimo nurodymą;

122.4. Sistemos dalyvio galimybe atmesti tiesioginio debeto nurodymą;

122.5. mokėjimo nurodymų apdorojimo optimizavimo procedūromis – šios procedūros leidžia operatyviau atlikti mokėjimo nurodymų eilėje laukiančių mokėjimo nurodymų įskaitymą.

123. Sistemos operacinei rizikai valdyti Lietuvos bankas nustato Sistemos apsaugos reikalavimus, numato ir įdiegia atitinkamas apsaugos priemones, įvertina Sistemos apsaugos padėtį ir nustato likutinę riziką.

124. Sistemos informacija realiu laiku įrašoma atsarginėje sistemoje. Jeigu Sistema sutrinka, atsarginė sistema pradeda veikti ne vėliau kaip po dviejų valandų ir vykdo Sistemos funkcijas. Atsarginė sistema eksploatuojama, kol atkuriamas Sistemos veikimas. Perjungimo į atsarginę sistemą ir atgal procesai automatizuoti – tai sudaro sąlygas neprarasti Sistemoje arba mokėjimo nurodymų eilėje esančių mokėjimo nurodymų.

XI SKYRIUS
SISTEMOS VEIKLOS TĘSTINUMAS

125. Tuo atveju, kai Sistemos dalyvis negali tęsti darbo per savo prisijungimo stotį, Sistemos operatorius suteikia galimybę naudotis atsargine prisijungimo stotimi, esančia Lietuvos banke.

126. Jeigu Sistemos dalyvis dėl techninių kliūčių negali vykdyti savo pareigų, nustatytų Taisyklių 54.6 papunktyje, Lietuvos bankas gali suteikti jam aktualią informaciją kitomis ryšio priemonėmis (telefonu, faksu). Faksu tai atliekama gavus Sistemos dalyvio įgaliotojo asmens pasirašytą raštą, kuriame nurodytas asmuo (gali būti keli asmenys), paskirtas gauti Sistemos dalyvio informaciją, ir jo kontaktai.

XII SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ UŽ ĮSIPAREIGOJIMŲ NEVYKDYMĄ

127. Jeigu dėl Sistemos techninio sutrikimo Sistemos dalyvis patiria tiesioginių nuostolių, dalyvis gali pagal 8 priede pateiktą tvarką kreiptis į Lietuvos banką dėl tiesioginių nuostolių kompensavimo.

128. Lietuvos bankas, veikdamas kaip Sistemos operatorius, atsako tik už tiesioginius Sistemos dalyvių nuostolius, patirtus dėl Lietuvos banko darbuotojų tyčinių veiksmų arba neatsargumo, kuriuos Lietuvos banko darbuotojai galėjo protingai numatyti.

129. Lietuvos bankas jokiais atvejais neatsako:

129.1. už Sistemos dalyvių netiesioginius nuostolius;

129.2. už Sistemos dalyvių nuostolius, patirtus dėl Sistemos dalyviui kilusios atsakomybės dėl Sistemoje neįvykdytų arba netinkamai įvykdytų Sistemos dalyvio mokėjimo nurodymų;

129.3. už Sistemos dalyvio nuostolius, kuriuos jis patyrė dėl savo paties kaltės;

129.4. už Sistemos dalyvio nuostolius, numatytus jo ir netiesioginio dalyvio arba ABIC turėtojo sudarytoje sutartyje;

129.5. už bet kokius nuostolius, atsirandančius dėl Sistemos techninės infrastruktūros sutrikimų arba gedimų, jeigu tokių sutrikimų arba gedimų atsirado nepaisant to, kad Lietuvos bankas įgyvendino priemones, pagrįstai reikalingas Sistemos infrastruktūrai nuo sutrikimų arba gedimų apsaugoti ir tokiems sutrikimams arba gedimų padariniams pašalinti;

129.6. už Sistemos dalyvio ir (arba) jam neteisingai pateiktą informaciją, jeigu Sistemos dalyvis ir (arba) kiti Sistemos dalyviai pateikdami Sistemai mokėjimo nurodymus nesilaikė techninėje Sistemos dokumentacijoje nustatytų reikalavimų ir (arba) pakeitė mokėjimo nurodymų vykdymo sąlygas, arba kitas Sistemos dalyvio ir (arba) kitų Sistemos dalyvių padarytas klaidas.

130. Lietuvos bankas negarantuoja Sistemos dalyviui pateiktos DPS programinės įrangos sąsajos su Sistemos dalyvio technine ir programine įranga, taip pat negarantuoja nenutrūkstamo ir saugaus programinės įrangos arba apsikeitimo elektroniniais dokumentais sistemos kompiuterių tinklo darbo dėl trečiųjų šalių arba paties Sistemos dalyvio veiklos (pvz.: operacinės sistemos pataisymai, ryšio sutrikimai dėl ryšio tiekėjo kaltės ir t. t.) net ir laikantis visų Sistemos dalyviui techninėje dokumentacijoje nustatytų reikalavimų. Tačiau, sutrikus Lietuvos banko Sistemos dalyviui pateiktos programinės įrangos veiklai, Lietuvos bankas įsipareigoja Sistemos dalyvį konsultuoti arba pakeisti pažeistą programinę įrangą.

131. Sistemos dalyvis atsako už bet kokius nuostolius, kilusius dėl jo arba per tą Sistemos dalyvį veikiančių netiesioginių dalyvių ar ABIC turėtojų veiklos Sistemoje, arba įsipareigojimų pagal jų pateiktus mokėjimo nurodymus, Taisykles arba Sutartį, nevykdymo.

132. Lietuvos bankas ir Sistemos dalyvis atleidžiami nuo atsakomybės už įsipareigojimų nevykdymą, jeigu jie įrodo, kad įsipareigojimai nevykdomi dėl nenugalimos jėgos aplinkybių (įskaitant, bet neapsiribojant, techninės įrangos gedimų, telekomunikacijų ir ryšio paslaugų sutrikimų, stichinių nelaimių, ligų epidemijų, streikų ir darbo ginčų atvejus). Apie tokių aplinkybių atsiradimą Sistemos dalyvis privalo nedelsdamas pranešti Lietuvos bankui ir imtis visų reikalingų priemonių joms pašalinti. Lietuvos bankas apie nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimą pagal galimybes, bet kaip įmanoma greičiau, informuoja Sistemos dalyvius ir imasi reikalingų priemonių joms pašalinti.

133. Lietuvos bankas ir Sistemos dalyviai privalo imtis visų pagrįstų ir praktiškų priemonių bet kokiems pagal Taisyklių XII skyriaus nuostatas kylantiems nuostoliams sumažinti.

XIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

134. Laikomasi nuostatos, kad Sistemos dalyviai žino visus savo įsipareigojimus, susijusius su teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą, pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevenciją ir tarptautinių sankcijų įgyvendinimą, ir visų su tuo susijusių savo įsipareigojimų laikosi.

135. Sistema ir jos funkcionalumas negali būti naudojami Sistemos dalyvio rinkodaros tikslais, mokėjimo nurodymai negali būti panaudoti reklaminėms kampanijoms arba kitiems su pačiu mokėjimu nesusijusiems pranešimams perduoti. Sistemos dalyvis yra atsakingas už visus tokio panaudojimo padarinius. Lietuvos bankas sprendžia, ar Sistema naudojama tinkamai, ir turi teisę apriboti Sistemos dalyvio galimybę teikti mokėjimo nurodymus ir gauti mokėjimus arba vienašališkai, be išankstinio įspėjimo nutraukti Sutartį.

136. Lietuvos bankas Sistemos dalyvius supažindina su Taisyklių pakeitimų ir papildymų projektais ir nustato ne trumpesnį kaip 30 dienų terminą pasiūlymams ir pastaboms pareikšti. Trumpesnis kaip 30 dienų terminas gali būti nustatytas tokiais atvejais:

136.1. Taisyklių pakeitimo arba papildymo pagrindas – naujai priimtas, pakeistas ar papildytas Lietuvos Respublikos įstatymas arba teismo ar viešojo juridinio asmens sprendimas;

136.2. Taisyklių pakeitimai būtini Sistemos saugumui kilusiai grėsmei pašalinti arba dėl kitų svarbių priežasčių.

137. Lietuvos bankas turi teisę vienašališkai keisti Taisykles, apie tai Sistemos dalyviams pranešęs prieš Taisyklių 136 punkte nurodytą terminą.

138. Esant prieštaravimų tarp Taisyklių ir Sutarties nuostatų, taikomos Taisyklių nuostatos, jeigu Sutarties šalys aiškiai nesusitaria, kad atitinkama Sutarties nuostata taikoma nepaisant to, kad Taisyklėse numatyta kitaip. Esant prieštaravimų tarp Taisyklių ir techninės dokumentacijos nuostatų, taikomos Taisyklių nuostatos, jeigu Lietuvos bankas ir Sistemos dalyvis nesusitaria kitaip.

139. Sistemos dalyvių teisėms ir įsipareigojimams, atsirandantiems dėl dalyvavimo Sistemoje, taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

140. Nepavykus derybomis išspręsti ginčų, kilusių tarp Lietuvos banko bei Sistemos dalyvio ir susijusių su Sistemos veikla bei Taisyklėmis, jie sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

_____

Lietuvos banko mokėjimo sistemos
SEPA-MMS veikimo taisyklių
1 priedas

LIETUVOS BANKO MOKĖJIMO SISTEMOS SEPA-MMS TVARKARAŠTIS

1. Sistema veikia TARGET2 darbo dienomis, nepaisant to, ar Lietuvoje tuo metu yra ne darbo diena, nes iš STEP2 sistemos kiekvieną darbo dieną gali būti perduoti mokėjimo nurodymai. Kadangi SEPA taisyklėse yra išlyga dėl nacionalinių švenčių, tai Sistemos dalyvis gali tuos mokėjimo nurodymus iš Sistemos priimti tik per artimiausią nacionalinę darbo dieną.

2. Sistemos veikimo laikas ir fazės suderintos su sistemos TARGET2-LIETUVOS BANKAS laiku (atsižvelgiant į laiko zonos skirtumą).

SEPA-MMS darbo dienos fazės

Fazės numeris		***Laikas (valandos)***	***Aprašymas***
1		20.45*–21.00	SEPA-MMS SCT D+1 darbo dienos pradžia: SCT ir SDD mokėjimo nurodymų priėmimas, tikrinimas (paskutiniąją Eurosistemos privalomųjų atsargų laikymo laikotarpio dieną šis procesas prasideda 15 min. vėliau)
1A		21.00–21.20	SCT nakties operacijų fazė
1B		21.20–22.00	SCT ir SDD mokėjimo nurodymų, skirtų STEP2 sistemai, persiuntimas į STEP2 sistemą, jų tikrinimo rezultatų apdorojimas
1C		22.00–7.00	SEPA-MMS techninio aptarnavimo fazė
2		7.00–7.30	SEPA-MMS pasirengimas dienos operacijoms
3	3.1	7.30–16.45	Dienos operacijų fazė I
	3.2	11.30–15.30	SDD nustatyto laiko apmokėjimo fazė
	3.3	16.45–18.00	Dienos operacijų II fazė
4	4.1	18.00–18.15	SEPA-MMS dienos pabaigos vykdymas
	4.2	18.15–18.45	Atsiskaitymas sistemoje TARGET2-LIETUVOS BANKAS
	4.3	18.20–19.00	Dienos rezultatų (išrašų) formavimas ir pateikimas
5		19.45–20.30	Sistemos TARGET2-LIETUVOS BANKAS ir LITAS-PHA dienos rezultatus (išrašų) pateikimas

* – dienos pradžia gali vėluoti dėl atidėtos sistemos TARGET2-LIETUVOS BANKAS darbo dienos pradžios, taigi atitinkamai gali vėluoti kitų fazių pradžia.

3. Lietuvos bankas, suderinęs su Sistemos dalyviais, gali keisti Sistemos veikimo laikus.

4. Sistemos dienos pradžios pasirengimo nakties atsiskaitymui fazėje **(1)** iki 21.00 val. priimami Sistemos dalyvių teikiami kredito pervedimo ir tiesioginio debeto mokėjimo nurodymai.

5. **Sistemos dienos pradžios nakties operacijų fazėje (1A)** 21.00 val. pradedami vykdyti tie kredito pervedimo nurodymai, kuriuose tarpbankinio atsiskaitymo diena yra kita darbo diena (naujai prasidėjusi TARGET2 darbo diena). Vykdomi tik tie mokėjimo nurodymai, kurių formuojamam grynajam įsipareigojimui padengti pakanka lėšų FU sąskaitoje. Dėl lėšų trūkumo neįvykdyti mokėjimo nurodymai lieka mokėjimo nurodymų eilėje laukti dienos operacijų fazės.

6. **Sistemos dienos pradžios nakties apdorojimo fazėje (1B)** parengiama ir perduodama į STEP2 sistemą mokėjimo nurodymų, kurie įvykdyti Sistemos nakties atsiskaitymų fazėje, informacija, apdorojama priimta STEP2 sistemoje informacija, joje atmestų mokėjimo nurodymų lėšoms grąžinti inicijuojami ir įvykdomi kredito pervedimo nurodymai.

7. **Sistemos SEPA-MMS techninio aptarnavimo fazėje (1C)** vykdomi sistemos dienos rezultatų archyvavimo darbai, sistemos kasdienė techninė profilaktika. Sistemos dalyviai šios fazės metu gali į Sistemą teikti mokėjimo nurodymus, kurie bus pradedami tikrinti 3.1 fazės metu.

8. **Sistemos pasirengimo dienos operacijoms fazėje (2)** SCT ir SDD operacijos nevykdomos. Sistemos operatoriai tikrina Sistemos techninio aptarnavimo fazės rezultatus, paleidžia reikalingus procesus. Nuo 7.30 val. Sistema pradeda mokėjimo nurodymų tikrinimą.

9. **Sistemos dienos operacijų I fazėje (3.1)** kredito pervedimo nurodymai su tos dienos atsiskaitymų data, skirti Sistemos dalyviams, apdorojami ir vykdomi realiu laiku, o skirti kitiems SEPA gavėjams apdorojami 8.50, 9.30, 12.00, 14.30, 16.30 ir 16.45 val. Dėl lėšų trūkumo neįvykdyti nurodymai lieka mokėjimo nurodymų eilėje laukti iki dienos pabaigos fazės.

Sistemos dalyvių pateikti tiesioginio debeto lėšų surinkimo nurodymai, kuriuose nurodyta kita atsiskaitymo diena, ir R instrukcijos, kurios yra mokėjimo nurodymai su tos dienos atsiskaitymo diena, priimami iki 11.30 val. Į sistemą priimti vėlesnių vykdymo datų tiesioginio debeto lėšų surinkimo nurodymai apdorojami 8.40, 11.15, 11.40, 15.40, 16.40, 17.40 ir 19.40 val.

10. **SDD nustatyto apmokėjimo fazėje (3.2)** vykdomi visi mokėjimo nurodymai, kurių atsiskaitymo data yra einamoji TARGET2 diena. Sistemoje tiesioginio debeto mokėjimo nurodymai vykdomi etapais: mokėjimo nurodymai tarp Sistemos dalyvių ir Sistemos dalyvių mokėjimo nurodymai kitiems SEPA gavėjams vykdomi 11.30 val. Tiesioginio debeto lėšų surinkimo nurodymai, kuriems vykdyti finansinio užstato nepakanka, yra atmetami. Iš STEP2 sistemos gauti Sistemos dalyviams skirti mokėjimo nurodymai vykdomi 11.30–15.30 val.

11. **Dienos operacijų II fazėje (3.3)** apdorojami ir vykdomi tik tie kredito pervedimo nurodymai, kurie skirti atsiskaitymams tarp Sistemos dalyvių. Dėl lėšų trūkumo neįvykdyti mokėjimo nurodymai lieka mokėjimų eilėje laukti iki dienos pabaigos fazės.

12. **Galutinės tarpuskaitos fazėje (4.1)** įvykdomi mokėjimų eilėje laukiantys mokėjimo nurodymai. Neįvykdyti dėl lėšų trūkumo arba kitų priežasčių mokėjimo nurodymai atmetami.

13. **Atsiskaitymo TARGET2 fazėje (4.2)** finansinio užstato lėšos grąžinamos į užstato pateikėjų MM sąskaitas. Už per dienos atsiskaitymų fazėje susikaupusią grynąją poziciją atsiskaitoma sistemoje TARGET2.

14. **Išrašų formavimo ir pateikimo fazėje (4.3)** sudaromos ir pateikiamos dienos rezultatų ataskaitos (išrašai).

15. **Sistemos TARGET2-LIETUVOS BANKAS ir Sistemos dienos pabaigos rezultatų pateikimo fazėje (5)** finansinio užstato valdymo operacijų, atliktų sistemose TARGET2-LIETUVOS BANKAS ir LITAS-PHA, dienos rezultatai įtraukiami į šių sistemų teikiamus išrašus.

_____

Lietuvos banko mokėjimo sistemos
SEPA-MMS veikimo taisyklių
2 priedas

SISTEMOS PASLAUGŲ ĮKAINIAI IR ATSISKAITYMO UŽ SUTEIKTAS PASLAUGAS TVARKOS APRAŠAS

1. Sistemoje taikomi šie paslaugų įkainiai:

1.1. kredito pervedimams:

1.1.1. už kiekvieną iki pirmojo milijono į Sistemą pateiktą ir įvykdytą kredito pervedimo nurodymą – 0,03 Eur;

1.1.2. už kiekvieną po pirmojo milijono į Sistemą pateiktą ir įvykdytą kredito pervedimo nurodymą – 0,01 Eur;

1.1.3. už kiekvieną iš Sistemos gautą ir įvykdytą kredito pervedimo nurodymą – 0,01 Eur;

1.2. tiesioginio debeto mokėjimo nurodymams:

1.2.1. už kiekvieną iki pirmojo milijono į Sistemą pateiktą ir įvykdytą tiesioginio debeto mokėjimo nurodymą – 0,05 Eur;

1.2.2. už kiekvieną po pirmojo milijono į Sistemą pateiktą ir įvykdytą tiesioginio debeto mokėjimo nurodymą – 0,03 Eur;

1.2.3. už kiekvieną iš Sistemos gautą ir įvykdytą tiesioginio debeto mokėjimo nurodymą – 0,02 Eur;

2. Nustatant įkainį mokėjimo nurodymai pradedami skaičiuoti nuo vieneto kiekvienų kalendorinių metų pradžioje.

3. Iki kiekvieno mėnesio penktos darbo dienos Lietuvos bankas Sistemos dalyviui elektroniniu paštu išsiunčia pranešimą apie Sistemos dalyvio praėjusio mėnesio pateiktų įvykdytų mokėjimo nurodymų skaičių, mokėtiną sumą ir nurašymo datą, taip pat informaciją apie mokėtiną atlyginimą už lėšų laikymą FU sąskaitoje.

4. Sistemos dalyvis sutinka, kad Lietuvos bankas kiekvieną mėnesį debeto nurodymais iš Sistemos dalyvio TARGET2-LIETUVOS BANKAS MM sąskaitos nurašytų Lietuvos bankui mokėtinas sumas: užmokestį už Sistemoje ir už Lietuvos banko suteiktas paslaugas, palūkanas, baudas už ECB arba Lietuvos banko teisės aktuose nustatytų reikalavimų pažeidimus ir kitas Lietuvos banko teisės aktų nustatyta tvarka mokėtinas sumas. Tuo atveju, jeigu Sistemos dalyvis nėra TARGET2-LIETUVOS BANKAS tiesioginis dalyvis, Lietuvos bankui mokėtinos sumos nurašomos iš jo FU sąskaitoje esančio užstato.

5. Sistemos dalyvis privalo padengti visas papildomas Lietuvos banko išlaidas, susijusias su Sistemos dalyvio dalyvavimu Sistemoje, įskaitant, bet neapsiribojant, jo registravimu STEP2 sistemoje ar kitose SEPA reikalavimus atitinkančiose kliringo sistemose ir Sistemos dalyvio prisijungimu prie mokėjimų schemų.

6. Jeigu Sistemos dalyvis nesutinka su apskaičiuotu užmokesčiu, Lietuvos bankas, gavęs Sistemos dalyvio pretenziją, ją išnagrinėja iki kitos darbo dienos pabaigos ir informuoja Sistemos dalyvį apie priimtą sprendimą. Jeigu užmokestis buvo apskaičiuotas klaidingai, Lietuvos bankas atitinkamai koreguoja kito mėnesio mokėtiną sumą arba tą patį mėnesį inicijuoja papildomą mokėjimą / lėšų nurašymą pagal šalių susitarimą.

_____

Lietuvos banko mokėjimo sistemos
SEPA-MMS veikimo taisyklių
3 priedas

TEISINIŲ NUOMONIŲ DĖL DALYVAVIMO LIETUVOS BANKO MOKĖJIMO SISTEMOJE SEPA-MMS BENDROSIOS SĄLYGOS – NUOMONĖ DĖL GEBĖJIMŲ

Lietuvos bankas
Gedimino pr. 6
LT-01103 Vilnius
Lietuva

Dalyvavimas Lietuvos banko mokėjimo sistemoje SEPA-MMS
[vieta], [data]

Gerb. .....

Mes, [vidaus ar nepriklausomi] teisininkai, atstovaujantys [Sistemos dalyvio ar Sistemos dalyvio padalinio pavadinimas] (toliau – Sistemos dalyvis) interesams, buvome paprašyti pateikti šią nuomonę dėl [jurisdikcijos, kurioje Sistemos dalyvis yra įsteigtas (toliau – jurisdikcija)] teisės aktų, susijusių su Sistemos dalyvio dalyvavimu Lietuvos banko mokėjimo sistemoje SEPA-MMS (toliau – Sistema).

Ši nuomonė apima tik tuos [jurisdikcijos] teisės aktus, kurie galiojo jos pateikimo momentu. Tam, kad pagrįstume šią nuomonę, nenagrinėjome jokios kitos jurisdikcijos teisės aktų, dėl jų nereiškiame jokių pastabų ir nedarome jokių išvadų. Visi toliau pateikti teiginiai ir išvados dėl [jurisdikcijos] teisės aktų galioja vienodai, neatsižvelgiant į tai, ar pateikdamas mokėjimo nurodymus ir gaudamas mokėjimus Sistemos dalyvis veikia per savo pagrindinę buveinę, ar per vieną arba keletą padalinių, esančių valstybėje, kurioje taikomi [jurisdikcijos] teisės aktai, arba kitose valstybėse.

I. IŠNAGRINĖTI DOKUMENTAI

Siekdami pagrįsti šią nuomonę, mes išnagrinėjome šiuos dokumentus:

1) šios nuomonės pateikimo metu galiojančių Sistemos dalyvio [atitinkami steigimo dokumentai] patvirtintos kopijos;

2) [jeigu taikytina] išrašas iš [atitinkamas įmonių registras] ir iš [jeigu taikoma] [kredito įstaigos arba atitinkamas registras];

3) [tiek, kiek taikytina] licencijos arba kito dokumento, įrodančio Sistemos dalyvio teisę teikti bankines arba investicijų paslaugas [jurisdikcijoje], kopija;

4) [jeigu taikytina] Sistemos dalyvio valdybos arba atitinkamo valdymo organo [data] sprendimo, įrodančio Sistemos dalyvio sutikimą laikytis Sistemos dokumentuose numatytų nuostatų (kaip apibrėžta toliau), kopija;

5) [įgaliojimai ir kiti dokumentai, įrodantys, kad asmuo arba asmenys, kurie pasirašo atitinkamus Sistemos dokumentus (kaip apibrėžta toliau) Sistemos dalyvio vardu, turi tam teisę];

ir kiti šiai nuomonei pateikti būtini arba tinkami dokumentai, susiję su Sistemos dalyvio įsteigimu, teisėmis ir įgaliojimais (toliau – Sistemos dalyvio dokumentai).

Siekiant pagrįsti šią nuomonę, taip pat buvo išnagrinėti šie dokumentai:

1) [data] patvirtintos Lietuvos banko mokėjimo sistemos SEPA-MMS veikimo taisyklės (toliau – Taisyklės);

2) [...].

[Taisyklės] ir [...] šiame dokumente vadinami Sistemos dokumentais, o kartu su Sistemos dalyvio dokumentais – Dokumentais.

II. PRIELAIDOS

Pareikšdami šią nuomonę darome šias prielaidas apie Dokumentus:

1) mums buvo pateikti Sistemos dokumentų originalai arba tikros kopijos;

2) Sistemos dokumentų sąlygos ir juose numatytos teisės ir pareigos yra galiojančios ir teisiškai privalomos pagal Lietuvos Respublikos teisę, kuri yra pasirinkta kaip taikytina, o pasirinkimas Sistemos dokumentams taikyti Lietuvos Respublikos teisę yra teisėtas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

3) Sistemos dalyvio dokumentai yra galiojantys ir teisėti, yra tinkamai patvirtinti, priimti arba sudaryti ir, kai būtina, pateikti atitinkamų šalių;

4) Sistemos dalyvio dokumentai yra teisiškai privalomi šalims, kurioms jie skirti, o jų sąlygos nėra pažeistos.

III. NUOMONĖS DĖL SISTEMOS DALYVIO

A. Sistemos dalyvis yra juridinis asmuo, įsteigtas ir įregistruotas arba kitaip tinkamai įkurtas pagal [jurisdikcijos] teisę.

B. Sistemos dalyvis turi visus reikalingus juridinio asmens įgaliojimus įgyvendinti teises ir vykdyti pareigas, numatytas Sistemos dokumentuose, kurių šalimi jis ketina tapti.

C. Sistemos dalyvio teisių įgyvendinimas ir pareigų vykdymas pagal Sistemos dokumentus, kurių šalimi jis ketina tapti, jokiu būdu nepažeidžia jokių [jurisdikcijos] teisės aktų nuostatų, taikomų Sistemos dalyviui arba Sistemos dalyvio dokumentams.

D. Sistemos dalyviui nereikia jokių papildomų įgaliojimų, leidimų, sutikimų, dokumentų pateikimų, registravimų, notaro arba kitų patvirtinimų iš [pagal jurisdikcijos] teisę kompetentingų teismo arba valdžios, teisinių arba valstybės institucijų dėl Sistemos dokumentų priėmimo, galiojimo arba vykdymo arba teisėms ir pareigoms pagal juos įgyvendinti.

E. Sistemos dalyvis ėmėsi visų veiksmų ir kitų priemonių, reikalingų pagal [jurisdikcijos] teisę, tam, kad Sistemos dokumentuose numatytos jo pareigos būtų teisėtos, galiojančios ir saistančios.

Ši nuomonė sudaryta joje nurodytą dieną ir skirta tik Lietuvos bankui ir [Sistemos dalyviui]. Jokie kiti asmenys negali remtis šia nuomone, o jos turinys negali būti atskleistas be mūsų išankstinio rašytinio sutikimo jokiems kitiems asmenims, išskyrus jos gavėjams ir jų interesams atstovaujančius teisininkus, taip pat Europos Centrinį Banką ir Europos centrinių bankų sistemos nacionalinius centrinius bankus [ir [jurisdikcijos] nacionalinį centrinį banką / atitinkamas valdymo institucijas].

Pagarbiai

[parašas]

Lietuvos banko mokėjimo sistemos
SEPA-MMS veikimo taisyklių
4 priedas

TEISINIŲ NUOMONIŲ DĖL UŽSIENIO DALYVIŲ DALYVAVIMO LIETUVOS BANKO MOKĖJIMO SISTEMOJE SEPA-MMS BENDROSIOS SĄLYGOS – NUOMONĖ DĖL ŠALIES

Lietuvos bankas
Gedimino pr. 6
LT-01103 Vilnius
Lietuva

Dalyvavimas Lietuvos banko mokėjimo sistemoje SEPA-MMS
[vieta], [data]

Gerb. .....

Mes, [nepriklausomi] teisininkai, atstovaujantys [Sistemos dalyvio ar Sistemos dalyvio padalinio pavadinimas] (toliau – Sistemos dalyvis) interesams dėl klausimų, susijusių su [Sistemos dalyvio įsisteigimo vietos jurisdikcijos (toliau – jurisdikcija)] teisės aktais, buvome paprašyti pateikti šią nuomonę pagal [jurisdikcijos] teisės aktus dėl Sistemos dalyvio dalyvavimo Lietuvos banko mokėjimo sistemoje SEPA-MMS (toliau – Sistema). Nuorodos į [jurisdikcijos] teisės aktus apima visus taikytinus [jurisdikcijos] teisės aktus. Mes išreiškiame šią nuomonę Sistemos dalyvio, įsteigto arba turinčio buveinę už Lietuvos Respublikos ribų, atžvilgiu dėl [jurisdikcijos] teisės aktų, susijusių su teisėmis ir įsipareigojimais, atsirandančiais dėl dalyvavimo Sistemoje, kuriuos nustato toliau apibrėžti Sistemos dokumentai.

Ši nuomonė apima tik tuos [jurisdikcijos] teisės aktus, kurie galiojo jos pateikimo momentu. Tam, kad pagrįstume šią nuomonę, nenagrinėjome jokios kitos jurisdikcijos teisės aktų; dėl jų nereiškiame jokių pastabų ir nedarome jokių išvadų. Mes darome prielaidą, kad kitos jurisdikcijos įstatymuose nėra nieko, kas darytų įtaką šiai nuomonei.

1. IŠNAGRINĖTI DOKUMENTAI

Siekdami pagrįsti šią nuomonę, mes išnagrinėjome toliau išvardytus dokumentus ir kitus dokumentus, kuriuos laikėme reikalingais arba tinkamais:

1) [data] patvirtintas Lietuvos banko mokėjimo sistemos SEPA-MMS veikimo taisykles (toliau – Taisyklės);

2) visus kitus dokumentus, kurie reglamentuoja Sistemą ir (arba) santykius tarp Sistemos dalyvio ir kitų Sistemos dalyvių, tarp kitų Sistemos dalyvių ir Lietuvos banko, ir t. t.[3]

[Taisyklės] ir [...] šiame dokumente vadinami Sistemos dokumentais.

2. PRIELAIDOS

Pateikdami šią nuomonę darome šias prielaidas apie Sistemos dokumentus:

1) Sistemos dokumentai yra galiojantys ir teisėti, tinkamai patvirtinti, priimti arba sudaryti ir, kai būtina, pateikti atitinkamų šalių;

2) Sistemos dokumentų sąlygos ir juose numatytos teisės ir pareigos yra galiojančios ir teisiškai privalomos pagal Lietuvos Respublikos teisę, kuri yra pasirinkta kaip taikytina, o

[3] Kiti dokumentai apima, pavyzdžiui, visus papildomus susitarimus dėl dalyvių operacijų sistemoje įvykdymo garantijų.

pasirinkimas Sistemos dokumentams taikyti Lietuvos Respublikos teisę yra galimas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

3) kiti Sistemos dalyviai, per kuriuos bet kokie mokėjimo nurodymai siunčiami arba mokėjimai gaunami arba per kuriuos bet kokios teisės arba pareigos pagal Sistemos dokumentus įgyvendinamos arba vykdomos, turi licenciją teikti lėšų pervedimo paslaugas visose susijusiose jurisdikcijose;

4) dokumentai, kuriuos mums pateikė kaip kopijas arba kaip pavyzdžius, atitinka originalus.

3. NUOMONĖ

Vadovaudamiesi tuo, kas išdėstyta, ir kiekvienu atveju atsižvelgdami į tai, kas numatyta toliau, darome išvadą, kad:

3.1 Konkrečios šalies teisiniai aspektai [kiek taikytina]

Šie [jurisdikcijos] teisės aktų požymiai atitinka Sistemos dalyvio įsipareigojimus pagal Sistemos dokumentus ir jokiu būdu jų nepanaikina: [konkrečios šalies teisinių aspektų sąrašas].

3.2 Bendrieji nemokumo klausimai [įsipareigojimų nevykdymo atvejai]

a) Nemokumo bylų rūšys

Nemokumo bylų rūšys (įskaitant sureguliavimo arba sanavimo bylas), kurios šioje nuomonėje apima visas bylas dėl Sistemos dalyvio turto arba bet kurio Sistemos dalyvio padalinio, veikiančio pagal [jurisdikcijos] teisę, ir kurios gali būti iškeltos Sistemos dalyviui pagal [jurisdikcijos] teisę, yra tik šios (visos kartu toliau vadinamos nemokumo bylomis): [pateikti bylų sąrašą originalo kalba ir anglų kalba].

Be nemokumo bylų, Sistemos dalyviui, bet kokiam jo turtui arba bet kokiam padaliniui, kurį jis gali turėti pagal [jurisdikcijos] teisės aktus, pagal [jurisdikcijos] teisę gali būti keliamos [išvardyti visas taikytinas moratoriumo, administravimo arba kitas bylas, dėl kurių mokėjimai Sistemos dalyviui ir (arba) Sistemos dalyvio mokėjimai gali būti sustabdyti arba apriboti, arba panašias bylas originalo kalba ir anglų kalba] (visos kartu toliau vadinamos bylomis).

b) Nemokumo susitarimai

[Jurisdikcija] arba tam tikri valstybiniai dariniai [jurisdikcijoje], kaip nurodyta, yra šių nemokumo susitarimų šalys: [nurodykite, jeigu taikytina, tuos, kurie turi arba gali turėti įtakos šiai nuomonei].

3.3 Sistemos dokumentų nuostatų vykdymas

Atsižvelgiant į tai, kas toliau išdėstyta, visos Sistemos dokumentų nuostatos bus įpareigojančios ir vykdytinos pagal jų sąlygas pagal [jurisdikcija] teisės aktus, ypač jeigu Sistemos dalyviui iškeliamos nemokumo arba kitos bylos.

Taigi mes manome, kad:

a) Mokėjimo nurodymų apdorojimas

Taisyklių VIII skyriaus nuostatos dėl mokėjimo nurodymų apdorojimo yra galiojančios ir vykdytinos. Konkrečiai, visi mokėjimo nurodymai, apdoroti vadovaujantis šios dalies nuostatomis, bus galiojantys, įpareigojantys ir vykdytini pagal [jurisdikcijos] teisės aktus. Taisyklių nuostata, nurodanti tikslų momentą, nuo kurio Sistemai pateikti Sistemos dalyvio mokėjimo nurodymai tampa vykdytini ir neatšaukiami (Taisyklių 81 punktas), yra galiojanti, įpareigojanti ir vykdytina pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

b) Lietuvos banko įgaliojimai vykdyti savo funkcijas

Nemokumo arba kitos bylos iškėlimas Sistemos dalyviui neturės įtakos Lietuvos banko įgaliojimams ir teisėms, kylančioms iš Sistemos dokumentų. [Nurodyti [tiek, kiek taikytina], kad ta pati nuomonė taip pat taikytina bet kurio kito subjekto, kuris teikia Sistemos dalyviams paslaugas tiesiogiai ir yra būtinai reikalingas dalyvavimui Sistemoje (pvz., tinklo paslaugų tiekėjas), atžvilgiu.]

c) Teisių gynimo priemonės įsipareigojimų nevykdymo atveju

Kai taikytina Sistemos dalyviui, Taisyklių IV ir VII skyrių nuostatos dėl reikalavimų, kurių terminas dar nesuėjo, įvykdymo prieš terminą, reikalavimų įskaitymo dėl Sistemos dalyvio lėšų naudojimo, įkeitimo realizavimo, dalyvavimo sustabdymo ir nutraukimo ir sutarčių bei sandorių nutraukimo (Taisyklių 60 punktas ir 30-41 punktai) yra galiojančios ir vykdytinos pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

d) Dalyvavimo sustabdymas ir nutraukimas

Kai taikytina Sistemos dalyviui, Taisyklių IV skyriaus nuostatos dėl Sistemos dalyvio dalyvavimo Sistemoje sustabdymo ir nutraukimo pradėjus nemokumo ar kitą bylą arba dėl įsipareigojimų nevykdymo, kaip apibrėžta Sistemos dokumentuose, arba jeigu Sistemos dalyvis kelia bet kokią sisteminę riziką arba turi rimtų veikimo problemų yra galiojančios ir vykdytinos pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

e) Teisių ir įsipareigojimų perleidimas

Sistemos dalyvio teisės ir pareigos negali būti perleistos, pakeistos arba kitaip Sistemos dalyvio perduotos trečiosioms šalims be išankstinio rašytinio Lietuvos banko sutikimo.

f) Taikytinos teisės ir jurisdikcijos pasirinkimas

Taisyklių XIII skyriaus nuostatos, ypač dėl taikytinos teisės, ginčų sprendimo ir teismingumo yra galiojančios ir vykdytinos pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

3.4 Pirmumo teisės negaliojimas

Mes manome, kad nei vienas iš Sistemos dokumentų kylantis įsipareigojimas, jo vykdymas arba laikymasis iki bet kokios nemokumo ar kitos bylos Sistemos dalyvio atžvilgiu pradžios jokioje tokioje byloje negali būti atmestas kaip pirmumo teisė, nuginčijamas sandoris arba kitaip pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

Konkrečiai ir neapribojant to, kas anksčiau pasakyta, mes pareiškiame šią nuomonę dėl bet kurio dalyvio į Sistemą pateiktų mokėjimo nurodymų. Konkrečiai, mes manome, kad Taisyklių 81 punkto nuostatos, reglamentuojančios mokėjimo nurodymų vykdymą ir neatšaukiamumą, bus galiojančios ir vykdytinos ir kad nei vieno Sistemos dalyvio pateiktas ir apdorotas pagal Taisyklių VIII skyrių mokėjimo nurodymas jokioje nemokumo ar kitoje byloje negali būti atmestas kaip pirmumo teisė, nuginčijamas sandoris arba kitaip pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

3.5 Turto areštas

Jeigu Sistemos dalyvio kreditorius reikalauja turto arešto akto (įskaitant bet kokį aktą dėl arešto, konfiskavimo ar kitokios viešosios arba privatinės teisės procedūros, skirtos apsaugoti visuomenės interesą arba Sistemos dalyvio kreditorių teises) – toliau vadinama areštu – pagal [jurisdikcijos] teisės aktus iš [jurisdikcijoje] kompetentingos teismo arba valdžios, teisminės ar valstybinės valdžios institucijos, mes manome, kad [įterpti analizę ir vertinimą].

3.6 Įkaitas [tiek, kiek taikytina]

a) Teisių arba turto perleidimas dėl užtikrinimo ir (arba) įkeitimo sandorių

Perleidimai dėl užtikrinimo bus galiojantys ir vykdytini pagal [jurisdikcijos] teisės aktus. Konkrečiai, įkeitimo sandorių sudarymas ir vykdymas pagal tokiems sandoriams Taisyklėse ir Lietuvos banko mokėjimo sistemos SEPA-MMS dalyvio sutartyje numatytas sąlygas bus galiojantys ir vykdytini pagal [jurisdikcijos] teisės aktus.

b) Teisių perėmėjų ir įkaito turėtojų interesų pirmenybė prieš kitų pareiškėjų interesus

Nemokumo arba kitos Sistemos dalyviui iškeltos bylos atveju reikalavimų tenkinimas iš Sistemos dalyvio teisių ar turto, perleisto dėl užtikrinimo arba įkeistų Lietuvos bankui ar kitiems Sistemos dalyviams, turės pirmenybę prieš visų kitų Sistemos dalyvio kreditorių reikalavimus, ir jiems nebus taikomi kreditorių, turinčių pirmumo teisę, reikalavimai.

c) Vykdymo teisių užtikrinimas

Net nemokumo arba kitos bylos, pradėtos Sistemos dalyviui, atveju kiti Sistemos dalyviai ir Lietuvos bankas, kaip [teisių perėmėjai arba įkaito turėtojai, kai taikoma], vis tiek galės pasinaudoti išieškojimo nukreipimu ir tokio Sistemos dalyvio teisių arba turto perėmimu, veikdami per Lietuvos banką pagal Taisykles.

d) Formos ir registravimo reikalavimai

Nėra jokių Sistemos dalyvio teisių arba turto perleidimo dėl užtikrinimo arba įkeitimo sandorių sudarymo ir vykdymo formos reikalavimų ir nebūtina, kad perleidimas dėl užtikrinimo arba įkeitimo sandorio, kai taikoma, arba tokio perleidimo ar įkeitimo sandorio bet kokia informacija būtų registruota arba pateikta kompetentingai [jurisdikcijos] teismo ar valdžios, teisminei arba valstybinės valdžios institucijai.

3.7 Padaliniai [tiek, kiek taikytina]

a) Nuomonė taikoma veiksmams, atliekamiems per padalinius

Visi pirmiau pateikti teiginiai ir išvados dėl Sistemos dalyvio pagal [jurisdikcijos] teisę taikomi vienodai galiojimo ir tikslumo požiūriu, kai Sistemos dalyvis veikia per vieną arba keletą padalinių, esančių už [jurisdikcijos] ribų.

b) Atitiktis teisės aktams

Nei teisių ir pareigų pagal Sistemos dokumentus įgyvendinimas ir vykdymas, nei Sistemos dalyvio padalinio mokėjimo nurodymų pateikimas, perdavimas arba gavimas jokiu atžvilgiu nepažeis [jurisdikcijos] teisės aktų.

c) Reikalingi įgaliojimai

Nei įgyvendinant ir vykdant teises ir pareigas pagal Sistemos dokumentus, nei Sistemos dalyvio padaliniui pateikiant, perduodant arba gaunant mokėjimo nurodymus nereikės jokių papildomų įgaliojimų, leidimų, sutikimų, dokumentų pateikimų, registravimų, notaro ar kitų patvirtinimų iš [jurisdikcijos] kompetentingų teismo, valdžios, teisminių arba valstybinės valdžios institucijų.

Ši nuomonė sudaryta joje nurodytą dieną ir skirta tik Lietuvos bankui ir [Sistemos dalyviui]. Jokie kiti asmenys negali remtis šia nuomone, o jos turinys negali būti atskleistas be mūsų išankstinio rašytinio sutikimo jokiems kitiems asmenims, išskyrus jos gavėjams ir jų interesams atstovaujančius teisininkus, taip pat Europos Centrinį Banką ir Europos centrinių bankų sistemos nacionalinius centrinius bankus / atitinkamas valdymo institucijas.

Pagarbiai

[parašas]

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Lietuvos banko mokėjimo sistemos
SEPA-MMS veikimo taisyklių 5 priedas

Mokėjimo sistemos SEPA-MMS tiesioginio dalyvio registracijos forma

Data ☐ Aktyvavimo data ☐

☐ Nauja ☐ Keičiama ☐ Naikinama

Dalyvio pavadinimas

SWIFT BIC ☐ Testinis SWIFT BIC ☐

Pasirenkamas funkcionalumas:

1. Dalyvavimas kredito schemoje SCT	☐ Taip	☐ Ne
2. Dalyvavimas tiesioginio debeto schemoje SDD	☐ Taip	☐ Ne
SDD dalyvauja kaip (žymėti, jeigu atsaktėte Taip)	☐ Debtor only	☐ Creditor and Debtor
3. Mokėjimų gavimas iš kitų SEPA sistemų	☐ Taip	☐ Ne
4. Instrukcijos priimamos su lietuviškomis raidėmis	☐ Taip	☐ Ne
5. Netiesioginių dalyvių registravimas	☐ Taip	☐ Ne
6. Adresuojamojo BIC turėtojo registravimas	☐ Taip	☐ Ne

Numatomų pateikti per metus SCT mokėjimo nurodymų		Numatomų pateikti per metus SDD mokėjimo nurodymų	
kiekis ☐	vnt.	kiekis ☐	vnt.
vertė ☐	€	vertė ☐	€
Numatomų gauti per metus SCT mokėjimo nurodymų		**Numatomų gauti per metus SDD mokėjimo nurodymų**	
kiekis ☐	vnt.	kiekis ☐	vnt.
vertė ☐	€	vertė ☐	€

Dalyvis ☐ užsiregistravo Europos mokėjimų taryboje dėl SEPA SCT ir SDD schemų laikymosi
Data

© Lietuvos bankas, 2017
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius, Lietuva
Adresas korespondencijai: Totorių g. 4, LT-01121 Vilnius, Lietuva

www.lb.lt; bt@lb.lt

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Mokėjimo sistemos SEPA-MMS tiesioginio dalyvio registracijos forma

Dalyvio kontaktinio asmens duomenys

Vardas ir pavardė	
Telefonas, el. paštas	

Pasirašantis asmuo patvirtina, kad yra įgaliotas(a) ir turi teisę pasirašyti šią formą tiesioginio dalyvio vardu.

Data	Vardas ir pavardė	Parašas

© Lietuvos bankas, 2017
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius, Lietuva
Adresas korespondencijai: Totorių g. 4, LT-01121 Vilnius, Lietuva

www.lb.lt; bt@lb.lt

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Mokėjimo sistemos SEPA-MMS netiesioginio dalyvio registracijos forma

Data | Aktyvavimo data

☐ Nauja ☐ Keičiama ☐ Naikinama

Tiesioginio dalyvio pavadinimas

SWIFT BIC | Testinis SWIFT BIC

Netiesioginio dalyvio pavadinimas

SWIFT BIC | Testinis SWIFT BIC

Pasirenkamas funkcionalumas:

1. Dalyvavimas kredito schemoje SCT	☐ Taip	☐ Ne
2. Dalyvavimas tiesioginio debeto schemoje SDD	☐ Taip	☐ Ne
SDD dalyvauja kaip (žymėti, jeigu atsakėte Taip)	☐ Debtor only	☐ Creditor and Debtor
3. Mokėjimų gavimas iš kitų SEPA sistemų	☐ Taip	☐ Ne
4. Instrukcijos priimamos su lietuviškomis raidėmis	☐ Taip	☐ Ne

Dalyvis _____ užsiregistravo Europos mokėjimų taryboje dėl SEPA SCT ir SDD schemų laikymosi
Data

© **Lietuvos bankas, 2017**
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius, Lietuva
Adresas korespondencijai: Totorių g. 4, LT-01121 Vilnius, Lietuva

www.lb.lt; bt@lb.lt

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Mokėjimo sistemos SEPA-MMS netiesioginio dalyvio registracijos forma

Netiesioginio dalyvio kontaktinio asmens duomenys

Vardas ir pavardė	
Telefonas, el. paštas	

Pasirašantis asmuo patvirtina, kad yra įgaliotas(a) ir turi teisę pasirašyti šią formą tiesioginio dalyvio vardu.

Data	Vardas ir pavardė	Parašas

© **Lietuvos bankas, 2017**
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius, Lietuva
Adresas korespondencijai: Totorių g. 4, LT-01121 Vilnius, Lietuva

www.lb.lt; bt@lb.lt

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Mokėjimo sistemos SEPA-MMS adresuojamojo BIC turėtojo registracijos forma

Data ____ Aktyvavimo data ____

☐ Nauja ☐ Keičiama ☐ Naikinama

Tiesioginio dalyvio pavadinimas

SWIFT BIC ____ Testinis SWIFT BIC ____

Adresuojamojo BIC turėtojo pavadinimas

SWIFT BIC ____ Testinis SWIFT BIC ____

Pasirenkamas funkcionalumas:

1. Dalyvavimas kredito schemoje SCT	☐ Taip	☐ Ne
2. Dalyvavimas tiesioginio debeto schemoje SDD	☐ Taip	☐ Ne

SDD dalyvauja kaip (žymėti, jeigu atsakėte Taip)
☐ Debtor only ☐ Creditor and Debtor

3. Mokėjimų gavimas iš kitų SEPA sistemų	☐ Taip	☐ Ne
4. Instrukcijos priimamos su lietuviškomis raidėmis	☐ Taip	☐ Ne

Dalyvis ____ užsiregistravo Europos mokėjimų taryboje dėl SEPA SCT ir SDD schemų laikymosi
Data

© Lietuvos bankas, 2017
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius, Lietuva
Adresas korespondencijai: Totorių g. 4, LT-01121 Vilnius, Lietuva

www.lb.lt; bt@lb.lt

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Mokėjimo sistemos SEPA-MMS adresuojamojo BIC turėtojo registracijos forma

Adresuojamojo BIC turėtojo kontaktinio asmens duomenys

Vardas ir pavardė	
Telefonas, el. paštas	

Pridedamų dokumentų sąrašas:

Sutinkame, kad Lietuvos bankas turi teisę gauti informaciją iš mūsų veiklą prižiūrinčios institucijos.

Pasirašantis asmuo patvirtina, kad yra įgaliotas(a) ir turi teisę pasirašyti šią formą tiesioginio dalyvio vardu.

Data	Vardas ir pavardė	Parašas

© Lietuvos bankas, 2017
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius, Lietuva
Adresas korespondencijai: Totorių g. 4, LT-01121 Vilnius, Lietuva

www.lb.lt; bt@lb.lt

Lietuvos banko mokėjimo sistemos
SEPA-MMS veikimo taisyklių
8 priedas

NUOSTOLIŲ KOMPENSAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nuostolių kompensavimo tvarkos apraše nustatyta nuostolių kompensavimo Sistemos dalyviui procedūra, kompensacijos dydžio apskaičiavimo tvarka ir apibrėžtos kitos su kompensavimu susijusios nuostatos, kurios taikomos tuo atveju, kai dėl Lietuvos banko kaltės Sistemos dalyvis, patyrė nuostolių.

2. Lietuvos bankas Sistemos dalyviui gali išmokėti kompensaciją dėl Sistemos sutrikimų, atsiradusių dėl Lietuvos banko kaltės, jeigu Sistemos dalyviai laikėsi šiame apraše nustatytos tvarkos ir terminų.

3. Kompensavimo tvarka netaikoma, kai techniniai Sistemos sutrikimai atsiranda dėl išorės įvykių, kurių Lietuvos bankas negali kontroliuoti, arba dėl trečiųjų asmenų veikimo arba neveikimo.

4. Priimdamas kompensaciją Sistemos dalyvis įsipareigoja nebereikšti Lietuvos bankui, teismui arba bet kokiai kitai ginčus nagrinėjančiai institucijai pretenzijų dėl to paties arba su juo susijusio kito SEPA-MMS sutrikimo. Taip pat laikoma, kad Sistemos dalyviui buvo atlyginti visi jo ir (ar) jo atstovaujamųjų asmenų patirti tiesioginiai ir netiesioginiai nuostoliai.

5. Sistemos dalyvis, gavęs kompensaciją laikantis šios kompensavimo tvarkos, prisiima atsakomybę dėl kitų Sistemos dalyvių arba trečiųjų asmenų reikalavimų, kurie atsiras dėl to paties mokėjimo nurodymo, už kurį buvo išmokėta kompensacija.

II. PRAŠYMO IŠMOKĖTI KOMPENSACIJĄ PATEIKIMAS

6. Sistemos dalyvis turi teisę pateikti prašymą dėl kompensacijos išmokėjimo, jeigu dėl Sistemos sutrikimų patyrė nuostolių, įvykus bent vienam iš šių įvykių:

6.1. kredito pervedimo nurodymas, pateiktas į Sistemą iki 12.00 val. ir FU sąskaitoje esant pakankamam likučiui, buvo įvykdytas ir perduotas kitai SEPA mokėjimo sistemai vėliau kaip 14.30 val.;

6.2. kredito pervedimo nurodymas, pateiktas į Sistemą po 12.00 val., ir FU sąskaitoje esant pakankamam likučiui, nebuvo įvykdytas jame nurodytą dieną;

6.3. Taisyklėse nurodytu laiku pateiktas tiesioginio debeto mokėjimo nurodymas, esant pakankamam FU sąskaitos likučiui, nebuvo įvykdytas jame nurodytą dieną.

7. Adresuojamojo BIC turėtojas dėl kompensacijos išmokėjimo turi teisę kreiptis į Sistemos tiesioginį dalyvį, per kurį jis veikia.

8. Prašymas dėl kompensacijos išmokėjimo gali būti pateiktas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašyme įvardyto SEPA-MMS sutrikimo dienos.

III. KOMPENSACIJOS DYDŽIO NUSTATYMO PROCEDŪRA

9. Lietuvos bankas, gavęs prašymą išmokėti kompensaciją ir atsižvelgęs į Sistemos dalyvio pateiktų dokumentų visumą, Lietuvos banko kaltę ir kitas sprendimui priimti svarbias aplinkybes, per 60 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo priima sprendimą išmokėti kompensaciją arba prašymą atmesti.

10. Lietuvos bankas turi teisę prašyti Sistemos dalyvio pateikti papildomų duomenų, kurie pagrindžia prašyme išmokėti kompensaciją nurodytas aplinkybes. Lietuvos banko prašoma papildoma informacija ir įrodymai turi būti pateikti per 14 kalendorinių dienų nuo tokio prašymo

pateikimo. Duomenų nepateikimas arba pateikimas ne laiku gali būti pagrindas atmesti prašymą išmokėti kompensaciją.

11. Lietuvos bankas kiekvieną prašyme išmokėti kompensaciją įvardytą atvejį vertina atskirai. Nustatomi tokie kompensacijos dydžiai:

11.1. už pirmąjį neįvykdytą mokėjimo nurodymą – 50 Eur;

11.2. už visus kitus po pirmojo neįvykdytus mokėjimo nurodymus – 1 Eur;

12. Didžiausia bendra kompensacijos suma, kuri gali būti išmokėta už vieną incidentą vienam dalyviui – 1 000 Eur.

13. Lietuvos bankas, atsižvelgdamas į protingumo, teisingumo ir proporcingumo principus, turi teisę nustatyti kitą kompensacijos dydį.

IV. SUTIKIMAS SU KOMPENSACIJOS DYDŽIU IR JOS IŠMOKĖJIMAS

14. Lietuvos bankas, priėmęs sprendimą dėl kompensacijos dydžio, apie tai informuoja Sistemos dalyvį, kuris pateikė prašymą išmokėti kompensaciją, ir jam pateikia kompensacijos pasiūlymą. Kompensacijos pasiūlyme privalo būti nurodytas visas siūlomos išmokėti kompensacijos dydis.

15. Sistemos dalyvis, ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų, privalo atsakyti į Lietuvos banko kompensacijos pasiūlymą ir nurodyti, ar su pateiktu kompensacijos pasiūlymu sutinka, ar nesutinka.

16. Jeigu Sistemos dalyvis atsako, kad su pateiktu kompensacijos pasiūlymu nesutinka, arba atsakymo nepateikia, Lietuvos bankas gali priimti sprendimą atmesti prašymą išmokėti kompensaciją.

17. Jeigu Sistemos dalyvis atsako, kad su pateiktu kompensacijos pasiūlymu sutinka, tuomet Lietuvos bankas išmoka nustatyto dydžio kompensaciją pavedimu į Sistemos dalyvio prašyme išmokėti kompensaciją nurodytą sąskaitą.

_____

Lietuvos banko mokėjimo sistemos
SEPA-MMS veikimo taisyklių
9 priedas

MINIMALAUS FINANSINIO UŽSTATO DYDŽIO APSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Minimalaus finansinio užstato dydžio apskaičiavimo tvarkos apraše nustatyta minimalaus finansinio užstato dydžio apskaičiavimo, keitimo ir tvirtinimo tvarka.

2. Minimalus finansinio užstato dydis taikomas Sistemos dalyviams, pasirinkusiems naudotis SEPA tiesioginio debeto paslaugomis, kaip lėšų surinkėjas ir lėšų mokėtojas (angl. *Creditor and Debtor*). Taip pat minimalus finansinio užstato dydis gali būti nustatytas bet kuriam Sistemos dalyviui, įgyvendinant teisės aktuose numatytus lėšų disponavimo apribojimus.

3. Jeigu FU sąskaitos likutis dalyvio sąskaitoje neviršija minimalaus finansinio užstato dydžio, nevykdomi jokie šio dalyvio mokėjimo nurodymai.

4. Šio priedo 5-10 punktuose išdėstytos nuostatos tik dėl minimalaus finansinio užstato dydžio, skirto Lietuvos banko finansiniams reikalavimams, kilusiems iš dalyvio gautų mokėjimo grąžinimo (angl. *Return*) ir lėšų susigrąžinimo (angl. *Refund*) R instrukcijų, užtikrinti.

5. Sistemos dalyvis, prieš pradėdamas naudotis SEPA tiesioginio debeto paslaugomis Sistemoje, turi pateikti Lietuvos bankui duomenis apie planuojamų per metus pateikti tiesioginio debeto mokėjimo nurodymų kiekį ir sumą. Minimalų finansinio užstato dydį sudaro 3 proc. nuo Sistemos dalyvio planuojamų per metus pateikti tiesioginio debeto mokėjimų vertės, tačiau ne mažesnė kaip 1 000 eurų suma.

6. Lietuvos bankas bet kuriuo metu (įskaitant nuo naudojimosi SEPA tiesioginio debeto paslaugomis pradžios), atsižvelgdamas į Sistemos dalyvio gautų mokėjimo grąžinimo ir lėšų susigrąžinimo R instrukcijų statistiką ir kitus rizikos veiksnius, gali Sistemos dalyviui savo nuožiūra nustatyti kitą minimalų finansinio užstato dydį.

7. Lietuvos bankas bet kuriuo metu gali sustabdyti arba atmesti Sistemos dalyvio siunčiamus tiesioginio debeto mokėjimo nurodymus, jeigu Sistemos dalyvio arba jo kliento veikla kelia Lietuvos bankui nepriimtiną riziką. Tokiu atveju Lietuvos bankas apie tai nedelsdamas praneša dalyviui ir neatsako už jokius Sistemos dalyvio arba jo klientų tiesioginius ir netiesioginius nuostolius.

8. Apie nustatytą minimalų finansinio užstato dydį Sistemos dalyvis informuojamas ne vėliau kaip prieš 7 kalendorines dienas iki jos įsigaliojimo dienos.

9. Dalyvio sutarčiai dėl dalyvavimo Sistemoje bet kokiais pagrindais pasibaigus, FU sąskaitos likutis, neviršijantis minimalaus finansinio užstato dydžio, grąžinamas tik pasibaigus terminui, per kurį galėtų būti gaunamos mokėjimo grąžinimo ir lėšų susigrąžinimo R instrukcijos dėl dalyvio išsiųstų tiesioginio debeto mokėjimo nurodymų.

_____